Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 247 Telephone Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Spalių (October) 17, 1932 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XXII, Dienraščio XIV

Dienraščio Vajus Jau Prasidėjo

KRISLAI

Mūsų Vajus
Darban, Draugai
Mūsų Mokyklėlės

Rašo D. M. Šolomskas

Dabar yra mūsų didžiausiojo darbo laikas. Vajus A. Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos, LDSA, "Laisvės" ir "Vilnies" prasidėjo. Mes turime gauti šimtus ir tūkstančius naujų skaitytojų ir naujų narių į lietuvių darbininkų revo liucines organizacijas. Kiekviename mieste, kiekvienoj kolonijoj privalo būti mobilizuoti visi draugai ir draugės darbui. Eiti stuba nuo stubos, pas lietuvius darbininkus, kalbinti juos į mūsų eiles, užrašinėti jiems dienraščius. Tai visų pareiga, tai tas, apie ką kiekvienas privalome galvoti, planuoti ir mestis į darbą.

ALDLD kuopos ir visi nariai privalome dirbti su padidinta energija. Dabartinis krizis verčia darbininkus kairėti, mūsų organizacija privalo ateiti darbininkams į pagelbą, kad pakėlus jų klasinį susipratimą, kad pagelbėjus Komunistų Partijai suorganizuoti mases del kovų už proletariato reikalus, kad kuo daugiau darbininkų patraukus balsavimų metu atiduoti balsus už komunistų kandidatus.

"Laisvė" ir "Vilnis", dabar galima nupiginta kaina užsirašyt. Naujiems skaitytojams ant čielų metų tik **$4.00,** o pusei metų **$2.00.** Tai jau pigiau ir būti negali; tai geriausia proga pasiekti visus darbininkus su mūsų spauda. Seniems atsinaujinant, kaip vienas, taip ir kitas dienraštis dabar, vajaus metu tik **$5.00.** Visi, kurių baigiasi prenumerata privalo tuojaus atsinaujinti.

Jeigu mes visi gerai dirbsime vajaus metu, jeigu gausime po 1,000 naujų skaitytojų "Laisvei" ir "Vilniai", tai mūsų dienraščių nuolatinė prenumerata pasiliks metams tik po $5.00. Ir todel visi skaitytojai privalo darbuotis. Kiekvieno pareiga gauti nors po vieną skaitytoją.

Bedarbiai, kurie gaus 6 naujus skaitytojus, tai jie užtai grąžon gaus "Laisvę" ant čielų metų; o kurie gaus 3 metinius skaitytojus, tai gaus per pusę metų. Tai labai gera proga! Bedarbiai darbininkai turi laiko ir gali aplankyti lietuvius darbininkus, kad užsidirbus sau dienraštį.

Dar vienas dalykas, labai tankiai organizacijos vilkina pasimokėjimą bilų "Laisvei" bei "Vilniai" už darbus. Tai labai blogas pasireiškimas. Pagaminant plakatus ar kitus darbus, mūsų dienraščiai įdėjo pinigus, o paskui lauk savaičių savaites ir kartais mėnesius. Tas labai apsunkina dienraščių padėtį. Krizio metu visiems sunku, bet komunistiniams dienraščiams sunkiausia. Ir todel, kiekviena organizacija ir kiekvienas draugas bei draugė, privalo duoti visus darbus mūsų spaustuvėm ir už juos greitai atsiteisti.

Klasinių mokyklėlių ideja jau prigijo. Pereitą metą turėjome tik dvi, o šiemet jau buvo mokymosi kursai: Chicagoje, Clevelande, Worcestery, Waterburyj ir kitur. Philadelphija, Wilkes Barre, Montreal ir dar eilė miestų rengiasi prie organizavimo mokyklėlių, tai geras darbas.

Centro Biuras pakeis mokyklėlių planą, iki šiolei jos buvo dienomis, dabar planuojama jas organizuoti **vakarais.** Ten gyvendamas draugas dienos metu rašinės į mūsų dienraščius bei dirbs kitus darbus, o vakare mokys, duos prelekcijas ir tt. Tas reikia padaryti todel, kad vakarais galės lankyti ir tie darb., kurie dar dirba.

KAGANOVIČIUS IŠKELIA IŠMESTŲJŲ GRUPĖS DARBUS SOVIETŲ SĄJUNGOJ

Išmestieji Buvo Trockistai ir Dešinieji Oportunistai; Jų Išmetimas tik Pagelbėti Gali Sovietų Sąjungos Komunistų Partijai Pravesti Teisingą Liniją Šalies Budavojime.

MASKVA. — Imprekoras praneša apie išmetimą iš Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos grupės buvusių narių, kurių tarpe yra Zinovjevas ir Kamenevas—gerai žinomi vadai. Prie jų išmetimo duoda gerų žinių draugas Kaganovičius, Maskvos Partijos Komiteto narys.

Draugas Kanagovičius pareiškė, kad dar 10 metų atgal Leninas peržvelgė Sovietų Sąjungos žemlapį ir nurodė, kad vietose, kur dar yra patriarchalė gaminimo sistema ,turi būti nauji kolektyvai. Dabar jau tas darbas varomas pirmyn. Gi šitie žmonės iš Trockio kempės nieko gero nepasiūlė, kaip tik koncesiją kapitalizmui ir kelią panaikinimui kolektyvų. Kitais žodžiais sakant, tai šitie žmonės siūlo grįžimą prie kapitalizmo.

Kiti Pasitaisė

Kuomet trockistai buvo nugalėti, sako draugas Kaganovičius, tai dalis trockistų pasitaisė ir pradėjo ištikimai dirbti po Partijos linija. Kita dalis pasiliko pasyvė ir laukė geresnės progos savo veikimui.

Jie pasirodė dabar, bet jau kaipo sugadinti elementai, maža jų grupelė. Su jais nieko nereikia daryti, kaip tik išdrėbti iš mūsų Partijos, pareiškė d. Kaganovičius. Grupė išmestųjų yra išmesti už kontr-revoliucinį veikimą.

PRANEŠIMAS ALDLD 6-to APSKRIČIO KUOPOMS DELEI KONFERENCIJOS

Pereitų metų konferencija nutarė laikyti sekančią konferenciją Chesteryj. Todel visos kuopos įsitėmykite, kad konferencija įvyks 18 d. gruodžio, Chester, Pa., Lietuvių Kliubo vietoj, kuri vėliau bus paskelbta "Laisvėje." Visos kuopos išrinkite delegatus į minėtą konferenciją.

Geresnės dienos nebuvo galima parinkti, nes visos dienos užimta. Prie to, L. DSA 5-to Apskričio konferencija irgi įvyks 17 d. gruodžio, Philadelphijoj. Tad tos pačios delegatės dalyvaus ir 6-to Apskričio konferencijoj, kad išvengus bereikalingų išlaidų.

ALDLD 6-to Apskr. Sekr.

A. J. Smitas,
5809 N. Fairhill St.,
Philadelphia, Pa.

Darbininką Pasodino Kalėjiman, o Šeimyną Išmetė Gatvėn

PHILADELPHIA, Pa. — Darbininkas John Hosie, kuris yra 7 vaikų tėvas, buvo areštuotas; jo moteris ir šeimyna išmesti į gatvę. Išmetė ir jo paskutinius rakandus.

Hosie yra bedarbis. Jisai neturėjo kuo pasimokėti randą už šiokią tokią stubelę, kurioj jisai su šeimyna gyveno po numeriu 1222 South Napa St. Darbininkas kreipėsi į Bedarbių Tarybą, kuri ir suteikė jam pagelbą. Bet darbininkas dar tikėjosi savo ponui, namų savininkui ir reikalavo, kad Bedarbių Taryba eitų prašyti namo savininko, kad jisai nemestų Hosie šeimyną iš namų. Bet tas nieko negelbėjo, tik sutrukdė apsaugojimą bedarbio.

Namo savininkas atsiuntė policiją, kuri bedarbį areštavo ir jo šeimyną išmetė.

PORTLAND, Ore.—Draugas Ben Balovas, kuris kentė nuo policijos teroro jau mirė penktadienį. Jam masinis laidojimas ruošiama šiandien, pirmadienį. Draugas Balovas buvo nuteistas 16 mėnesių kalėjimo ir turėjo džiovą.

MESKIMĖS DARBAN UŽ GAVIMĄ NAUJŲ SKAITYTOJŲ MŪSŲ DIENRAŠČIUI 'LAISVEI'

Gavimas Skaitytojų Mūsų Dienraščiams yra Kova už Komunistų Partiją; Kova Prieš Bedarbę, už Sustiprinimą Darbininkų Vienybės

"Laisvė" Vajaus Laiku tik $4.00 Metams; Pusei Metų—$2.00; Draugai, Kurie Nori Sustiprinti Savo Kolonijos Judėjimą, tai Turi Veikti Gerai Šiame Vajuj; Gavimas Naujų Skaitytojų, Yra Organizavimas ir Revoliucionizavimas Darbininkų; Yra Kova prieš Fašistus, Socialfašistus ir Prūseikinius Renegatus; Visi Stokime Darban!

"Laisvės" vajus jau prasidėjo. Ką reiškia šitas vajus darbininkų judėjimui? Paprastai mes atsakome, kad tai reiškia gavimą naujų skaitytojų ir narių į organizacijas. Bet tai reiškia **daug daugiau!** Mūsų dienraščių vajus reiškia **mobilizavimą naujų kareivių revoliuciniam darbininkų judėjimui. Mūsų vajus reiškia kovą prieš bedarbę; reiškia organizavimą darbininkų panaikinimui šios bedarbės. Dar daugiau, reiškia kovą už panaikinimą šios skurdo ir vargo sistemos!**

Tai reiškia, kad vajaus sekmingumas stiprina visą revoliucinį darbininkų judėjimą. Vajaus **pasisekimas stiprina revoliuciją ir yra smūgis kapitalizmui abelname kovų maštabe.**

STIPRINA VIETINĮ DARBININKŲ JUDĖJIMĄ

Gavimas naujų skaitytojų ir narių į mūsų organizacijas, daugiau, stiprina ir vietinį darbininkų judėjimą. Tai yra kova prieš vietinius fašistus, prieš buržuaziją ir visus mūsų judėjimo niekintojus.

Todel, pirmiausiai, mūsų **laikraščių vajus yra vyriausiai politinis.** Yra organizavimas darbininkų revoliuciniam veikimui. **Tam tikslui ir eina mūsų laikraščiai.** Šiame vajuj mes negalime pamiršti darbininkų kovas—rinkimų kampaniją, kovą už bedarbių apdraudą ir kitas mūsų kovas.

FINANSINĖS ĮPLAUKOS

Kita mūsų vajaus pusė yra finansinė laikraščiui parama. Ypatingai, kuomet siaučia krizis jau ketvirta žiema, kuomet daugelis bankų ir įvairių įstaigų bankrūtuoja, kuomet darbininkų algos nukapotos, kuomet darbininkų įplaukos sumažėjo,—**tad yra daug sunkiau ir laikraščiui verstis.** Darbininkų laikraščiai palaikomi ir finansuojami **pačių darbininkų.** Todel nuo šių vajų, nuo šių įplaukų ir mūsų laikraščio biudžetas susidaro.

"LAISVĖ" TIK $4.00—$2.00 PUSEI METŲ

"Laisvė" nupiginta tik iki $4.00 į metus. Ką tai reiškia? Tai reiškia, **kad mažiau bus įplaukų** už tą patį skaičių prenumeratorių.

Bet šitas numažinimas **reikėjo padaryti atsižvelgiant** į dabartinę darbininkų padėtį, į algų kapojimą, į skurdų darbininkų gyvenimą. Todel, kad sudaryti tokį pat "Laisvės" biudžetą, kaip kad kitais metais, mes **turime gauti daugiau naujų skaitytojų! Mes turime dirbti daugiau, negu dirbome iki šiol del darbininkų dienraščio.**

Todel kurie draugai gaudavo po vieną skaitytoją, **tai dabar turi gauti po du, tris.** Taip veikdami, surėmę pečius mes palaikysime dienraštį ir gausime daugiau darbininkų į mūsų eiles.

Kita priežastis reikalavo, kad būtų kaina numažinta, tai kad **pasiekus daugiau darbininkų** su mūsų dienraščiu, kad paskleidus daugiau ir plačiau darbininkų kovos idėją. **Todel visi darban!**

Tom Mann Areštuotas Laidojant Nukautą Darbininką; Darbininkai Organizuojasi

Airijos Policija ir Anglijos Armija Susijungus prieš Darbininkus; Darbininkai šaukia Konferenciją Kovai

BELFAST, Airija. — Tom Mann, Anglijos darbininkų vadas, atvykęs į laidotuves darbininko Bakster, kuris buvo policijos nušautas, — tapo areštuotas. Nepaisant policijos teroro, apie 4,000 darbininkų dalyvavo laidotuvėse kovoje kritusio darbininko.

Nepaisant teroro, vienok Airijos valdžia jau tapo priversta bent pažadėti darbininkams daugiau pašelpos. Kapitalistinė spauda praneša, kad darbininkai nenusigando, kuomet policija nušovė vieną darbininką. Darbininkai dar labiau užsiartavojo kovoje. Pastaruoju laiku darbininkai ruošiasi į generalį streiką, jei jų reikalavimai nebus išpildyti.

Organizuoja Darbininkai Konferenciją

Airijos darbininkų kliubas, kuris yra simpatingas kovojantiems darbininkams, išleido šaukimą į konferenciją. Šita konferencija organizuos darbininkus, kurie dar nėra įtraukti į šią kovą, kad remtų kovojančius darbininkus prieš Anglijos imperializmą.

Veteranai Išdavikai Lenkiasi Prieš Hooverį

WASHINGTON, D. C. — Dalis veteranų organizuojasi kovai ir antram maršavimui į Washingtoną, kad savo veikimu išreikalauti bonus. Bet kita dalis veteranų kareivių, kurie pasiduoda išdavikiškiems vadams, batlaižiauja Hooveriui.

Komandieras Smithas pareiškė, kad jo vadovaujami buvę kareiviai "nori pareikšti", kad jie yra **ištikimi** prezidentui Hooveriui ir Jungtinių Valstijų konstitucijai. O kad būtų išmokėti eks-kareiviams bonai, tai visai nereikalauja šitas ponas. Jisai pareiškė Washingtono ponams, kad bedarbiams kareiviams užtenka po **15c** į dieną.

Bet karingesni buvę kareiviai organizuojasi veikimui ir jie maršuos į Washingtoną ir reikalaus, kad jiem bonai būtų išmokėti. Visi lietuviai buvę kareiviai turi dėtis prie tų eks-kareivių, kurie kovoja ir reikalauja bonų išmokėjimo.

EXTRA!

KRUVINAS POLICIJOS PUOLIMAS ANT DEMONSTRANTŲ

NEW YORK. — Šeštadienį demonstracijoj, kuri įvyko prie teisėjo namo, buvo kruvinos muštynės. Policija jau laukė teisėjo name. Policija pradėjo pulti darbininkus. darbininkai laikėsi ir gynėsi. Apie tryš policistai buvo sumušti. Darbininkai buvo vaikomi ir brutališkai mušami.

Pagaliaus, darbininkai buvo nugalėti, bet laikėsi gerai. Apie šias demonstracijas bus daugiau žinių rytoj.

Farmeriai Padidins Savo Pikietą

BETHEL, Minn. — Farmeriai pikietuoja kelius netoli Minneapolio. Jie yra apstoję kelius 1, 62 ir 52. Kuomet jų darbai baigsis, tai pikieto linijos pasididins. Farmerių pikietavimas prasidėjo del pakėlimo kainos ant jų auginamų produktų.

VISOS MŪSŲ ORGANIZACIJOS TURI STOTI DARBAN

Darbymetė jau atėjo! Reikia stoti darban visiems. Visos organizacijos, kurios dar nedarė planų, kurios neturėjo susirinkimų,—lai pradeda veikti šiandien! Reikia organizuoti susirinkimai ir darbuotojai mūsų vajaus reikalui.

Pirmiausia šio darbo turi imtis ALDLD, LDSA, LDS kuopos, apskričiai ir pavieniai draugai. Mūsų vajus, tai stiprinimas revoliucinio judėjimo Amerikos darbininkų klasės. Padarykime, kad vajus būtų sekmingas su kaupu. Parodykime, kad mes, darbininkai, mokam organizuotis ir veikti savo reikalams. Valio mūsų vajus!

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVĖ, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00	United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	08.00	Brooklyn, N. Y., six months	4.00
Foreign countries, per year	$8.00	Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	6.00	Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Praplėsti Kovą Už Bedarbius

Spalio 10 ir 11 dd., Chicagoje, įvyko Bedarbių Tarybų Nacionalio Komiteto posėdžiai, kuriuose dalyvavo visų didesniųjų centrų Bedarbių Tarybų atstovai. Svarstyta visa eilė degančiųjų klausimų, surištų su bedarbe ir besiartinančia žiema, kuri bus viena iš šiurpiausių. Nacionalis Komitetas priėjo išvados, kad su didėjančiu bedarbių skurdu, **šiandien labiau negu kada nors reikalingas darbininkų bendras frontas, bendra kova už duoną ir pastogę.**

Tučtuojau reikalinga mestis uolesnin veikiman: organizuoti vietose bendro fronto masines kovas už duoną ir pastogę šimtam tūkstančių ir net milionam bedarbių. Greta to, ruoštis prie nacionalės masinės kovos Washingtone, prasidėjus J. V. kongreso sesijoms.

Kuomet į Washingtoną, pradžioj gruodžio mėnesio, J. V. kongreso nariai, atstovaują buržuazijos interesus, minkštuose pulmanuose važiuos posėdžiauti ir svarstyti, kaip geriau išsaugojus įrantį kapitalizmą; kaip, darbininkų iškaščiais, užtikrinus išnaudotojams didesnius pelnus, **tai tolydžio bedarbių ir farmerių ir veteranų atstovai žygiuos ten pat reikalauti duonos, pastogės arba darbo; reikalaus socialės apdraudos. Tai bus darbininkų kongreso atstovai.**

Pirmiausiai, žinoma, prie to darbo turi stoti komunistai ir artimi jų pritarėjai darbininkai, traukiant plačiąsias mases, sudarant bendrą frontą su visokiom darbininkų organizacijom. Reikia praplėsti darbas; reikia griežtai pasisukti į fabrikus, darbo įmones, į visokių pažiūrų darbininkų organizacijas, traukiant darbininkus prie šito didelio ir nepaprasto žygio už jų pačių reikalus.

Airijoj

Belfasto mieste, Airijoj, darbininkų demonstracija, kurioj policija nužudė darbininką Baxter, turi nepaprastai svarbios reikšmės viso pasaulio proletariatui. Ilgai daugelio buvo manoma, kad Airijos darbininkai nekovingi, atsilikę, nesusipratę. Bet gi štai ir ten užsiliepsnoja bedarbių ir dar dirbančiųjų tūkstančių darbininkų kovos. Darbininkai reikalauja geresnės pašalpos bedarbiams. Jie paskelbė masinę kovą savo išnaudotojams. Nedičkė, bet gaivi Airijos Komunistų Partija atsistojo tų kovų priešakyje.

Belfasto miesto darbininkai svarsto visuotino streiko paskelbimą, išreiškimui protesto prieš policijos žiaurumus. Kuomet į Belfastą atvyko žymusis Anglijos darbininkų vadas Tom Mann, policija jį pagrobė, įkalino ir ištrėmė.

Amerikos darbininkai turi remti Airijos proletarus, pradedančius griežčiau kovoti su savo išnaudotojais. Jungtinėse Valstijose gyvena daug airių darbininkų. Jie yra izoliuoti nuo vietinio revoliucinio judėjimo. Mūs pareiga skleisti tarpe jų žinias apie Airijoj įvykius. Mūs pareiga platinti komunistinę literatūrą ir traukti juos į kovotojų eiles. Mūs pareiga remti Airijos darbo žmonių kovas, vedamas su savo buržuazija ir su Anglijos imperialistais!

Prie Lapkričio 7-tosios

Lapkričio 7 d. visam pasaulyj bus minėta nepaprastu darbininkų entuziazmu, nes tą dieną, kaip žinome, sukaks 15 metų nuo užsiliepsnojimo Rusijos Proletarinės Revoliucijos. Kad padarius juo didesnį pasisekimą, jau dabar mūs organizacijos privalo prie to ruoštis. Didžiuma masinių mitingų, be abejo, bus laikyta lapkričio 6 d., kadangi tai išpuls sekmadienį, kuomet patogiau kiekvienam darbo žmogui dalyvauti.

Atskirų lietuviškų darbininkų susirinkimų daug negalėsime tą dieną ruošti, nes reikia visos pajėgos jungti padarymui didelių tarptautinių demonstracijų ir masinių mitingų.

Minėjimas 15-kametinių Revoliucijos sukaktuvių, tačiaus, nepasiektų tikslo, jei mes nemokėtum jų reikšmės sujungti su vietiniais darbininkų reikalais ir uždaviniais. Vyriausiu klausimu bus sutraukimas kuodidžiausių masių darbininkų ir jiems aiškinimas, kodel jie turi eiti po kovos vėliava, kurią turi iškėlusi Jungtinių Valstijų Komunistų Partija. Kodel jie turi remti Komunistų Partijos kandidatus; kodel jie turi balsuoti už juos lapkričio 8-tąją.

Mobilizuokime darbininkų mases minėjimui 15-tinių Revoliucijos sukaktuvių dabar!

APŽVALGA

Smetonininkų Tikslai Aiškūs

Lietuvoj, rugsėjo mėn. 25 d., fašistai ruošė 550 metų paminėjimą sukaktuvių nuo didžiojo Lietuvos kunigaikščio Kęstučio mirties. Užpereitais metais buvo minėta sukaktuvės Vytautui. Sekamais metais Lietuvos nacionalistai bandys dar daugiau kunigaikščių surasti ir jiems sukaktuves ruošti. Fašistai turi tam tikslą. Ateičiai jie nieko negal duoti, dabartis, kurią jie davė, darbo žmonėm yra nepakenčiama, tai jie griebiasi už gilios praeities. Garbina monarchistus ir juos įdievina. Bažnyčia ateina fašistams pagelbon.

Juk ir Smetonai seilės bėga iš apetito del patapimo kokiu nors pasturlakišku "Smetona Didžiuoju", nepaisant, kaip surūgus ta smetona.

Amerikos klerikalai ir nacionalistai - fašistai seka Smetonos kolegas Lietuvoj ir šičia jie barabanija tas pačias frazes apie "tautos vadus" ir "tautos didvyrius." Klerikalai juk Lietuvą nori matyti monarchiška ne mažiau už fašistus. Ar neatmenam, kaip vyskūpas Karevičius ir kunigas Bartuška po Vokietijos monarchistų palocių priemenes landžiojo, jieškodami Lietuvai karaliaus? Ar neatmenam, kaip jie Urachą buvo išmokinę lietuviškai "tėve mūsų"?

Nusimelavusio Žmogaus Pagyros

Rašydamas apie pašalinimą iš Sov. Sąjungos Kompartijos eilių Zinovjevo, Kamenevo ir kitų, Grigaitis, žinoma, labai džiaugiasi ir pareiškia, kad jis yra "geriau informuotas" apie Sovietų Sąjungoj esamą gyvenimą, negu komunistai. Tai, žinoma, yra pagyros žmogaus, kuris neturi ne tik poltinės doros, bet ir sarmatos.

Kas per pastaruosius penkioliką metų sekė "Naujienas" ir jų "informavimą" apie Sovietų Sąjungą, tai gerai žino, kad Grigaitis yra nusimelavęs taip, kaip niekas kitas.

Kur Mūs Silpnybė

So. Bostono, špitolninkų organas "Darbininkas" (už spal. 14 d.) talpina puslapį korespondencijų iš eilės Pa. valstijos miestelių. Jos parodo, kad visur klerikalai gerai įsitvirtinę varo savo tamsinimo darbą, laikydami pažabojęę mainierius. Antai tokiam Kulpmonte, Pa., pasak to laikraščio, yra apie 100 lietuvių šeimynų, iš kurių "apie 55 šeimynos priklauso prie šv. Kryžiaus parapijos, Mt. Carmelyj, gi apie 35 šeimynos priklauso prie vietinės St. Mary bažnyčios, vengrų..." Pasak klerikalų, beveik visos lietuvių mainierių šeimynos įtrauktos į parapijas, pajungtos kunigų naudai.

Veikiausiai daugelyj atsitikimų davatkų laikraštis perdeda, bet faktas pasilieka faktu, kad ypačiai Pa. valstijoj, ypačiai mainų apielinkėj, klerikalai dar vis štiprūs, o mūs organizacijos silpnos.

Privalome tuo susirūpinti. **Mūs draugai, dienraščio skaitytojai, ALDLD nariai ir visi pažangesni darbininkai turi tuoj imtis darbo—apšvietos darbo—ištraukimui iš po kunigų jungo tų šimtų ir tūkstančių lietuvių darbininkų, mainierių.** Dabar tam patogiausias laikas. Reikia užrašinėti parapijonams "Laisvė", bandyti įtraukti juos į ALDLD kuopas. Kur pastarųjų nėra—organizuoti. Reikia aprūpinti katalikai darbininkai darbininkiška apšvieta. Pradėkim mūs vajaus už apšvietą darbą šį mėnesį!

GRAND RAPIDS, MICH.

Spalio trečią d. įvyko "Laisvės", "Vilnies" ir 'Darbininkės" skaitytojų ir darbininkiškųjų organizacijų narių susirinkimas. Išklausius draugų—"Vilnies" redaktorių — Abeko ir Kraucevičiaus pranešimus dienraščių cirkuliacijos, apyvartos ir turinio klausimais, sekė paklausimai, patarimai ir išaiškinimai.

Paskiaus vienbalsiai nutarta išrinkti reikalingą skaičių draugų darbuotojų "Laisvės", "Vilnies" ir "Darbininkės" prenumeratorių rinkimui ir senų prenumeratų atnaujinimui. Apsiėmė 9 energingos darbuotojos bei darbuotojai būsimojo vajaus darbui.

Seredos vakare, spalių 5 d., apsiėmusieji vajininkai laikė susirinkimą darbo pasidalinimui ir planų išdirbimui, kaip pasekmingiau darbuotis. Nutarta po du eiti per stubas naujus skaitytojus renkant ir literatūrą platinant. Pradžią darbo, vajininkai pasiskirstė sekamai eiti porose: draugai, Stela Vilkūniūtė (nesenai iš Lietuvos atvažiavusi mergina) su K. Petrika. Draugės Rinkevičienė ir Kamašauskienė. Draugės Vilkūnienė ir Žilinskienė. Draugai T. Rasikas ir J. Adams.

Nutarta darbuotis pasiskirtose teritorijose.

Nutarta parsitraukti literatūros platinimui ir atskirų dienraščių kopijų (per stubas einant) parodymui-išdalinimui. Kur negalės mūsų dienraščius užrašyti, parduosią literatūros. Kur nei literatūros parduoti negalės, ten paliks mūsų laikraščių po kopiją. Perskaitę, ne šiandien, tai gal rytoj užsirašys. Nutarta dirbti, kad skaitytojus mūsų laikraščių dvigubai padauginus.

Draugiškai, **J. Šukys,**
Vajininkų sekretorius, 1331 Leonard St. N. W.
Grand Rapids, Mich.

Brazilijoj Piliečių Karas Baigiasi

RIO DE JANEIRO — Sao Paulo mieste jau piliečių karas, sakoma, baigiasi ir gyvenimas ateina į normales vėžes. Kareiviai grįžta į namus. Gubernatorius Lima grįžta į Sao Paulo.

Kovos tęsėsi ilgai, bet jose darbininkai nieko nelaimėjo, nepaisant, kad daug darbininkų neteko savo gyvybės.

Kredito Verti Tėvai ir Vaikai

Čia rašau apie vieną darbininkų šeimyną su pavyzdingais jos vaikais. Bet kadangi Kanadoj siaučia tokia didelė reakcija, todel nepaduodu nei miesto vardo, nes tuom galima būtų pakenkti tiems žmonėms.

B. šeimyną susideda iš keturių asmenų: tėvas, motina ir du sūnūs, tarp 16 ir 18 metų amžiaus, augšti, dailūs, kaip aržuolai. Bet jie dar malonesni tuom, kad yra pavyzdingi komunistiniai jaunuoliai. Užtat reikia atiduoti kreditas tėvui ir motinai; jie savo vaikučiams dar jauniems esant įskiepijo reikšmę darbininkiško judėjimo.

O šiandien tie jaunuoliai gerai atlieka savo uždavinius darbininkiškoj dirvoj.

Berods, nenuostabu, kad senesni, labiau patyrę darbininkai kartais turi jiems, kaipo jauniems, patarti bei paraginti. Tatai pirmoj eilėj priklauso tėvams. O šičia bus vienas iš tokių pavyzdžių.

Pareina tėvas namo ir užklausia jaunesnio sūnaus:

—Ką šiandie dirbsi?

—Nieko,—atsako sūnus. Ką gi dirbsi, kad nėra darbo?

Tėvas tylomis atidaro stalčių, ištraukia pundą komunistinių laikraščių, ir klausia:

—O čia, sakysi, ne darbas? Juk tu žinai, kad juos reikia parduoti,—mandagiai subarė tėvas, ir nuosakiai įrodinėjo, kaip yra nedailu apsileisti, ypač tokiame momente, kuomet kiti mūsų draugai barikadose kaujasi, o kiti vietiniai aktingesni darbininkai į kalėjimus sukišti.

Jaunuolis aiškinasi, kad šiandie esąs labai pavargęs ir negalįs niekur eiti iš namų.

Tada tėvas tik pasiglemžė po pažasčia pluoštą revoliucinės literatūros ir šmaukt su ja pro duris. Po kiek laiko sugrįžta su pasekmėmis—pardavė keletą egzempliorių.

Ant rytojaus tas pats kom. jaunuolis pareina iš mokyklos; tik spėjęs kiek užkąsti, ir dui laukan su literatūra, matyt, atsimindamas tėvo pavyzdį. Po kiek laiko pareina pavargęs, bet linksmas, pardavęs visą revoliucinę literatūrą, ką buvo išsinešęs, ir dar ant blankos surinko porą dolerių aukų sukėlimui tam tikros sumos delei liuosavimo politinių kalinių iš kalėjimo.

Tai vienas iš daugelio gražių pavyzdžių. Ir reikia pasakyt, kad randasi kaskart daugiau tokių tėvų, kurie panašiai savo vaikus augina ir išaugina į revoliucinius darbininkus.

Bet, deja, yra dar labai daug kitokių; skaito save laisvais, nebeina bažnyčion arba priklauso kai kurioms darbininkiškoms organizacijoms; o savo vaikams neleidžia laisvai protauti; kai kada net nuveda pas kokį proboščių, o tas pila visokius "dvasinius" nuoduis į jaunutį vaiko protą, darydamas iš jo įrankį kapitalistų sistemai palaikyti, prieš darbininkų reikalus kovoti.

Taipgi pastebima, kad tūli tėvai paaugusiems savo vaikams, neprieštaraudami, duoda kvoderį nueiti į judamuosius paveikslus arba nusipirkti kokių kapitalistinių žurnalų bei šiaip buržuazinio šlamšto; betgi tokie tėvai niekada nei pusiau lūpų neprasitars apie darbininkišką, komunistinę literatūrą, ir nepasakys, kad jų sūnus bei duktė prisirašytų prie darbininkiškų chorų ar kitų klasinių organizacijų.

Ar galima tokius tėvus vadinti atliekančiais savo pareigą delei darbininkų klasės? Ne. Nors jie skaitosi pažangiais, net išbridusiais iš tikybinio bei buržuazinio raugo, vis tiek jiems nepriklauso garbė nuo revoliucinių darbininkų, nes jie savo vaikus laisvai paleidžia į buržuazinius liogerius tarnauti išnaudotojams prieš darbo klasę.

Draugai ir draugės, reikia budėti ir taisyti tokias savo klaidas; dar nepervėlu.

Proletaras.

Iš APLA. 3-čios Kuopos Susirinkimo

CARNEGIE, Pa.—Spalio 2 d. įvyko APLA 3 kuopos susirinkimas. Šiame susirinkime buvo perskaityta kuopos atsakymas APLA Centro Pild. Komitetui, būk tai Centro Komitetas, "Laisvės" No. 202, 3-čią kuopą "apšmeižęs". Atsakymą nutarė pasiųsti į "Klampynę" ("Naująją Gadynę"), nes dabar 3 kuopa pasiėmė už organą "Klampynę". APLA organai "Laisvė" arba "Tiesa" APLA 3 kuopai negeri. Sako, kad Centro Komitetui atsakymą buvo pasiuntę "Laisvei" ir pačiam APLA Centro Komitetui, bet jokio atsakymo negavę, tai dabar pasiunčia "Klampynei", nes "Laisvė" būk tai netalpinus. Kaip gali "Laisvė" tokį prieškonstitucinį raštą talpinti pirma, negu jį peržiūri Centro Pild. Komitetas. O iš centro atsakymo negavo todel, kad dar gal Centro Pild. Komitetas neturėjo susirinkimo, nes kaip žinoma, Centro Pild. Komit. susirinkimas įvyks tik spalio trečiame nedėldienyj. Tai gal iš tos priežasties ir nedavė kuopai atsakymą arba, geriaus pasakius, Čirvinskui, Liepai, Sadulienei ir Monskiui, nes šitie 4 žmonės ir kelia čia tą suirutę APLA 3-čioj kuopoj.

Kiti nariai tos suirutės kėlime niekuo nekalti. Šitie žmonės rezoliucijas ir korespondencijas rašo. Jie buvo delegatais tame darbininkų vienybės ardymo seime. Žodžiu sakant, šitie žmonės yra lyderiai ir diktatoriai šios kuopos. Sykiu tempia 3-čią kuopą į fašistinę balą. Ten, kur Rodgers nutempė APLA 2-rą kuopą, taipgi ir šie žmonės, apsimaskavę APLA. "gynimu konstitucijos ir čarterio", sakydami, kad jiems labai yra brangus APLA vardas, taip pat tempia 3-čią kuopą. 2-ra kuopa visuomet rėkė, kad "nereikia iššižadėti" APLA brangaus vardo, o kur šiandien tie žmonės nuėjo? Spjovė ant to APLA brangaus vardo ir suorganizavo kitą draugiją. Tuo keliu eina ir APLA. 3-čia kuopa, vedama viršminėtų žmonių.

Virš suminėti šie 4 žmonės yra pusėtinai atsižymėję APLA 3-čioje kuopoje kėlime suiručių ir skandalų. Birželio mėn., 1925 m. Liepas išardė kuopos susirinkimą, nes susirinkimas taip neėjo, kaip ponas Liepas norėjo. 1926 m. iškilo nesusipratimas APLA 5-toj kuopoj, Treveskyn, Pa. Liepas ir tenais vadovavo opoziciją, kėlė suirutę prieš APLA Centro Pild. Komitetą ir prieš APLA seimų tarimus. Liepos 1-mą, 1928 m., Čirvinskui, Liepai ir Monskiui vadovaujant, išsiuntinėta kuopoms atsišaukimai, kad reikia šaukti APLA nepaprastas seimas tik delto, kad APLA C. P. K. prašalino Čirvinską iš Centro, kaipo suirutės kėlėją ir skandalistą, kuris niekuomet nesiskaitė su didžiuma. 1929 ir 1930 metais kėlė labai didelę suirutę Monskis, Sadulienė, šiurmaitienė, o Čirvinskas jiems gelbėjo. Liepas šiuo sykiu laikės gerai, bešališkai. Bet dabar mes matome ir vėl tuos pačius žmones skandalijantis, tai yra: Čirvinską, Liepą, Sadulienę ir Monskį. Kaip pasirodo, tai šitie žmonės yra dideli nenuoramos ir organizacijai labai blėdingi.

Toliaus Čirvinskas pasiėmė balsą, atsistojo prieš Gatavecką, akis primerkė, dantis sukando ir pradėjo sakyti, "kad 'Laisvėj' už rugsėjo 21 d. yra tilpusi labai bjauri korespondenciją, kuri pasako, kad renegatėlis, sklokininkas, organizavo chuliganus, kurie išmušė langą ir norėjo susirinkimą išardyti. Tai tas renegatėlis aš esu. Ar jūs galite prirodyti, kad aš buvau išėjęs lauk? Ne, aš nebuvau visiškai lauke. Tai yra manęs šmeižimas". Tūlas I. D. po Čirvinskui kalbėjo ir gi tą patį pasakė. Kitas Č. suklaidintas žmogus, J. Š., kalbėjo, kuris pasakė sekančiai, "kad čia niekas neorganizavo nei langų daužymo, nei susirinkimo (prakalbų) nenorėjo išardyti. Tik Gasiūniuką norėjo pagązdinti, kaip jis pradėjo kalbėti."

Kalba Gataveckas. Sako: "Toje korespondencijoje niekas nėra įvardyta, o jeigu Čirvinskas prisipažįsta, kad jis yra tas renegatėlis, tai jo dalykas. Toliau, paskutinis kalbėtojas sako, kad nieko neorganizavo, tik norėjo Gasiūnuką pagązdinti. Bet čia jau visiems yra aišku, kad buvo suorganizuota vaikai: du vokiečių ir du lenkų. Juk tie vaikai nežino, katras yra Gasiunas, o katras Kairys. Tai kodel jie nemetė pro langą, kada Kairys kalbėjo? Čia jau aišku, kaip diena, kad tie vaikai buvo keno nors suorganizuoti.

Mat, tie žmonės, norėdami pagązdinti d. Gasiuną, apmėtyti kietomis, žaliomis tomatėmis ir paskui iš to pasijuokti, vieton pagązdinti Gasiunuką, tai "išgązdino" lango stiklą. Ir tokiu suokalbiu, sudarę provokaciją, nutarė darbininkų susirinkimams neišrandavoti svetainę.

Bėje, Čirvinskas pasakė, kad "Gataveckas labai bijosi policijos, jis, pamatęs policistą, bėga." Ot, aš, tai nebijau. Nes mane sykį areštavo už munšainą, tai visiškai nebijojau." Tai netiesa, kad Gataveckas bijosi policisto ir pamatęs policistą bėga. Jeigu taip bijotų, tai negalėtų nieko veikti. Kas liečia Čirvinską, tai jis policisto nebijo tik delto, kad policistas jo draugas, nes jis keli metai atgal, laike rinkimų, vedė agitaciją už vieną republikoną policistą, o pats būdamas socialistu. Taip pat ir Čirvinsko dvasinis vadas Pruseika šaukiasi policistų, kad jie jį apgintų nuo komunistų kritikos. Tai kuo gali būti prastesnis Čirvinskas už Pruseiką?

(Tąsa 5-tam pusl.)

PROLETARŲ MENAS

VOTE RED

AGIT—CHORUS

Words by V. JEROME **Arranged by L. ADOHMYAN**

PARTICIPANTS: Full chorus, with men standing higher than the women at back. Three comrades with megaphones stand in front of entire chorus—Megaphone I-man; Megaphone II-woman; Megaphone III-man. In front of the three megaphones, also with a megaphone, stands the Solo Megaphone.

SOLO MEGAPHONE: On the 8th of November, vote
ALL MEGAPHONES: Red.
ALL MEGAPHONES: On the 8th of November, vote Red, vote
FULL CHORUS: Red.

[At once the piano plays the introduction of "The Army of Hunger is Marching"* and while the piano continues to play the song, the full chorus *whispers* the words dramatically (*not singing*), as follows]:

FULL CHORUS (*whispering*): We march on starvation,
We march against death,
(*louder*)
We're ragged, we've nothing
But body and breath;
(*very loud*)
From North and from South,
From East and from West,
The Army of Hunger is Marching.

ALL PARTICIPANTS (*sing*): From North and from South, etc.
(*Short Pause*)
ALL MEGAPHONES (*speak*): For jobless insurance, vote Red
FULL CHORUS: Vote Red!
ALL MEGAPHONES: For work, for bread, vote Red
FULL CHORUS: Vote Red!
ALL MEGAPHONES: For right to the streets, vote Red
FULL CHORUS: Vote Red!

[Use first four measures of following song as introduction—then all women *sing* the song in very brisk tempo—while the men and megaphones *speak* out their lines as indicated below. Care should be taken in balancing the spoken and sung parts in such a way that the spoken words may be clearly understood].

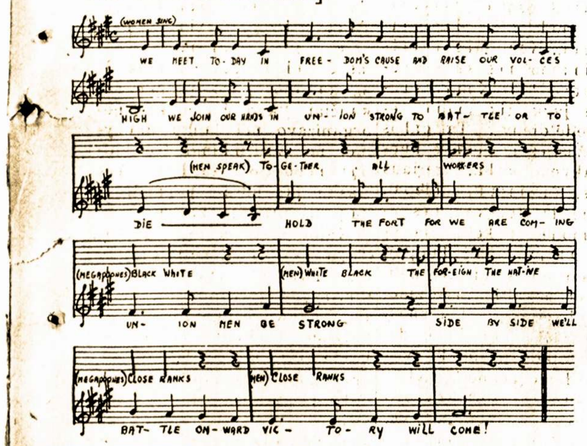

FULL CHORUS (*speaks*): The workers, the farmers
ALL MEGAPHONES: Class linked,
FULL CHORUS: Class linked.

[Immediately full chorus starts *singing* "Hold the Fort," as follows]:

FULL CHORUS (*sings*): Hold the fort for we are coming,
Union men be strong
Side by side, we battle onward,
Victory will come.

(*Short Pause*)
FULL CHORUS (*speaking slowly*): STOP!!.....
Deportations
ALL MEGAPHONES: Workers all,
FULL CHORUS (*answers quickly*): Brothers all.
FULL CHORUS: (*speaks slowly*): Rights to the Negroes
ALL MEGAPHONES: Full rights,
FULL CHORUS (*answers quickly*): All rights.
FULL CHORUS (*slowly speaks*): Self-rule for the black belt
ALL MEGAPHONES: Self rule,
FULL CHORUS (*answers quickly*): Self rule.
(*Short Pause*)
FULL CHORUS (*dramatically*): *DEATH!!*.....
to the lynchers
ALL MEGAPHONES: Black, White,
FULL CHORUS (*very rapidly follows*): UNITE!!
FULL CHORUS: For Scottsboro, Mooney
WOMEN ONLY: Break chains,
FULL CHORUS: Break chains.
FULL CHORUS: Against the white terror
ALL MEGAPHONES: Red Front,
FULL CHORUS: Red Front!!
(*Short Pause*)
FULL CHORUS: The social-fascisti,
SOLO MEGAPHONE: Our foes,——expose!
WOMEN AND ALL MEGAPHONES: Expose!!
FULL CHORUS: Expose!!!
MEGAPHONE I: Woll,
MEGAPHONE II: Thomas,
SOLO MEGAPHONE: and
MEGAPHONE III: Hillquit
SOLO MEGAPHONE: And all those
ALL MEGAPHONES: And all those
SOLO MEGAPHONE: From our ranks drive out
ALL MEGAPHONES: From our ranks drive.....
(*pause*)
FULL CHORUS: Out!!

[Piano plays first four measures of introduction of "Stand Guard"*) and stops].

SOLO MEGAPHONE: From the people of China
ALL MEGAPHONES: Hands off!
FULL CHORUS: Hands off!!

[Piano plays remaining four measures of introduction, and again stops].

SOLO MEGAPHONE: For defense of the Soviets
ALL MEGAPHONES: Stand Guard!
FULL CHORUS: Stand Guard!!
FULL CHORUS (*sings with piano accompaniment*):
From Atlantic to Pacific
Sounds the warning, workers beware!
Guns are trained on the Soviet Union
Proletarians, Prepare!
FULL CHORUS (*speaks to piano accompaniment*):
Close ranks, American workers!
Stand guard slaves, Black and White;
Close ranks, the Soviets are calling!
Raise guns for the Workers' Land!
FULL CHORUS (*sings second verse*):
Priests and jingoes, Social-Fascists
Rally to reaction's cry!
Workers, Farmers, the Hammer and Sickle
Comrades, we will raise it high!
FULL CHORUS (*speaks as before*): Close ranks, American etc.
(*Short Pause*)
SOLO MEGAPHONE: Against boss warfare
ALL MEGAPHONES: CLASS War!
FULL CHORUS: CLASS War!!
SOLO MEGAPHONE: To the capitalist system
ALL MEGAPHONES: Vote Death!
FULL CHORUS: Vote Death!!
(*Short Pause*)
SOLO MEGAPHONE: (*very slowly*): Our—road——is
(*quickly spoken*)—TO SOVIETS!
(*Short Pause*)
SOLO MEGAPHONE (*in march time, speaks*): March
ALL MEGAPHONES: Left!
SOLO MEGAPHONE: March
ALL MEGAPHONES: Left!
SOLO MEGAPHONE: March
ALL MEGAPHONES: Left!
FULE CHORUS (*picks up at once, the song "Red Front",* singing, as follows*):

Left, left, left, left,
The drums, hear the drums steady play
Left, left, left, left,
Red workers are marching to-day.
We're marching, let no one hinder, we will pass,
We carry the flag of the working class
In the face of our class enemy.
We ask no quarter, they shall not turn us back,
We're standing ready for the final attack
On our enemy the bourgeoisie.
Fellow workers, we greet you comrades;
Clench your fists for the fray,
Ranks unbroken, shoulder to shoulder,
Strong for the workers' great day.
See, there stand our oppressors,
Boldly their weapons they flaunt
Proletarians, prepare for the struggle
Red Front.....
[*Chorus stops suddenly*].

SOLO MEGAPHONE (*speaks*): On the 8th of November, vote Red
ALL MEGAPHONES: On the 8th of November, VOTE.....
(*Short Pause*)
FULL CHORUS (*loudly*): RED FRONT!!!
(*Short Pause*)

[Entire Ensemble sings the official 1932 Communist Party election campaign song, called "Vote Red," as follows:]

VOTE RED

OFFICIAL 1932 CAMPAIGN SONG OF THE COMMUNIST PARTY

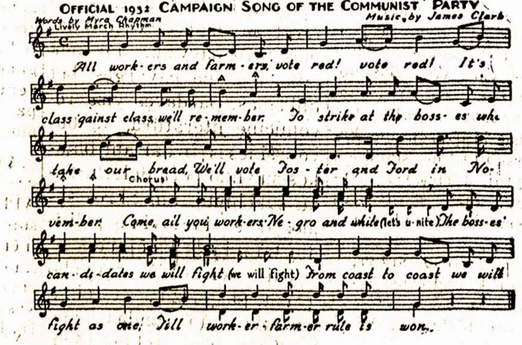

VERSE 2

We stand for workers' and farmers' relief,
For an end to all starvation.
We stand for the Negro's equal rights
Against all exploitation.

VERSE 3

The Communist Party will be our guide
Gainst the wars of the ruling classes.
The Soviet Union we'll always defend.
We'll protect the Chinese masses.

PREPARED BY THE WORKERS' MUSIC LEAGUE

CURTAIN

REMARKS: The words should be memorized (if possible) and spaken very clearly and emphatically. The leader (SOLO MEGAPHONE) should watch that all entrances are made on time.

*) The above-mentioned songs may be procured at ALPMS. center, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.; or at the Workers' Music League, 63 W. 15th St., New York City.

PASTABOS PRIE "VOTE RED"

Del ūmios propagandos tikslo, daina pati savaimi nėra ganėtinai atsakanti tikslui, kadangi nėra gana supolitizuota. Dainos melodija patraukia daugiau, negu žodžiai, todel publika neseka ganėtinai politinę sąmonę ir agitaciją perstatymo.

Iš kitos pusės, tolygi (paprasta) agitacinė deklamacija, po kiek laiko, netenka dalinai savo naujanybės. Bet kuomet sujungta su daina, tai gauna ir linksminantį pobūdį. Mačius chorą vaizduojant šį agitacinį veikalėlį, mes galime drąsiai pavadinti jį naudingu pasisekimu. Taip pat čia yra sekmingas bandymas atsiekimui sekamų dviejų objektyvų (siekių):

1. Pilnas ir konkretus supolitizavimas agitacijos dalyko kalbamaisiais žodžiais.

2. Pasidaro agitacijos dalykas daugiau patraukiantis, paįvairinant įvedimu dainos, kaipo neatskiriamos dalies nuo agitacinio perstatymo.

NUO RED.—Šitas veikalėlis buvo perstatytas Aido Choro ir d. K. Menkeliuniutės koncerte, spalio 2 dieną. Visi dalyviai buvo patenkinti perstatymu. Be to, veikalėlis pats savaimi yra agitacija už Komunistų Partijos kandidatus.

Todel mes raginame šį veikalėlį mūsų chorams greitai susimokinti. Jį gali susimokinti į vieną-du vakarus. Veikalėlis labai tinkamas prakalbose ir visoje rinkimų kampanijoje.

Tad patariame, draugams ir draugėms, greitai išsikirpti šį veikaluką ir, jei tik dar galima, susimokinti. Jei mūsų chorai ims tokį veikalėlį ir jį suvaidins, tai būtų labai didelė pažanga darbininkų klasės mene. Po rinkimų veikalėlis netiks. Tuomet jį reikės pertaisyti, jei norėsime vaidinti. Bet su mažais pataisymais jis tiks kitiems rinkimams.

IDEJOS DRAUGAMS

Uždegkim žibintus,
Gana gudžios tamsos!
Šviesa pasaulyj kelią skina.
Skubėkime sutikt
Ateinančios dienos—
Veltui mus praeitis marina!

Pirmyn, pirmyn, draugai!
Į kovą su ginklais—
Grandis vergijos sudaužykim.
Ir nors gana slidu
Keliaut kovos keliais,
Bet tik po pergalės tegrįžkim.

Neatlaidžioj kovoj
Mūs ateitis šviesi:
Tikslai Trečiosios Tarptautinės!
Suliekime jėgas,
Kova mums nebaisi,
Nes lydi minios milioninės.

Uždegkim žibintus
Kovingąja ugnia
Širdyj kiekvieno proletaro!
Nesvarbu, iš kovos
Mes gyvi grįšime, ar ne!
Narsoj juk galė komunaro.

20-VI-1932. *Palanta*

Socialistų Radio Stotis Tarnauja Kapitalizmui

Tankiai kalbama, kad menas, tai nieko bendro neturįs su politika. Ypatingai socialistai kalba apie meno "bepartyviškumą." New Yorke žydų socialistų laikraštis "Forward" užlaiko radio stotį "WEVD," kuri turėtų būt liuosai naudojama ir del darbininkų. Bet šios stoties bosai pasirodė, kad jie yra dar reakcioniškesni, negu patys kapitalistai.

Programos direktorium šioje stotyje buvo George Maynard. Šiomis dienomis jisai rezignavo, negalėdamas pakęsti socialistų bosų šeimininkavimą ir, pasikalbėjime su Darbininkų Muzikos Lygos sekretorium, sekamai pareiškė:

Aš kaltinu WEVD, kuri yra užlaikoma ir veda žydų laikraščio Daily Forward, oficialio socialistų partijos organo. Šioje stotyje aš buvau per praėjusius septynis mėnesius jos programos direktorium. Aš reiškiu jai sekamus kaltinimus:

1. Kad jinai uždarė duris grupei negrų į viešbutį Claridge, kuriame šita studija randasi.

2. Bosai įsakė man sudaryti pareiškimą, kad negrai buv pageidaujami šios stoties programoje ir toliaus, bet tuo pačiu laiku įsakė man panaikinti kelias negrų programas, kurie turėjo pasirodyti šioje stotyje, bet viešbučio užveizda pasipriešino negrams leisti naudotis priekiniį (frontinį) šio viešbučio keltuvą pasiekimui stoties.

3. Stotis samdė orkestrą su per pusę mažesniu atlyginimu, negu kad yra unijos kaina. Tai jau perėjo ribas socialistų ir unijų principo.

4. Stotis išleido daugybę melagingų pareiškimų, kad šios radio stoties tikslas yra duoti geras programas ir kultūrinti žmones, o tuo pačiu laiku stotis parsiduoda kapitalistų visokiems pagarsinimams.

Toliaus Maynard aiškina, kad jisai negalėjo pakęsti šias sąlygas ir turėjo rezignuoti. Šita stotis buvo įsteigta varde Eugenijaus V. Debso, kuris kovojo už darbininkų reikalus. Tad ir jo vardo radio stotis turėjo skelbti Debso misiją.

Bet "socialistai" padarė šią stotį tik biznio skelbimų stotimi.

Todel Maynard pareiškė, kad "aš negalėjau ilgiau toleruoti šią padėtį ir turėjau rezignuoti."

Skaitytojai mato, kaip buržuazinis "menas" tarnauja kapitalistų klasei, o ne darbininkų judėjimui. Visi menininkai, kurie domisi darbininkų menu, kurie yra muzikai, turi rištis su Darbininkų Muzikos Lyga, kuri gerai veikia New Yorke apielinkėj. Jei reikalinga kokios informacijos, galite kreiptis į Darbininkų Muzikos Lygą, 63 W. 15th St., New Yorke, N. Y.

Rep.

"Alkio" Scenerija

Kalbant apie sceneriją, reikia draugams tiek pasakyti, kad šiuos patarimus ir pačiame veikale nurodymus *nėra reikalo raide raidėn* išpildyti. Tai priklauso nuo svetainės, scenos, esamų priemonių ir nuo draugų, kurie veikalui vadovauja. Kartais gal draugai bei draugės dar geriau galės suvaidinti arba surasti geresnius būdus veikalo efektingam pastatymui, negu veikale nurodoma. Pamatinis dalykas, tai reikia vengti, kad veikalo turinys nenukentėtų, bet būtų geresniu.

Veiksmas I.—Priekyje scenos reikalinga turėti priekalas. Nėra reikalo turėti tikras priekalas. Galima gauti baksą iš grosernės, aptaisyti tinkama (juoda arba pilka) popiera. Ant to bakso galima kad ir iš storos popieros (card board) padaryti priekalą. Reikia padaryti taip, kad būtų galima pritaisyti raudoną ugnį (elektrinę lempa) tame priekale arba šalia jo. Iš publikos ta ugnis turi mažai matytis, nes ją priekalas apdengia. Bet gražiai atspindi į vyrų (kalvių) veidus, kuomet jie kala. Bet reikia žinoti, kad jie kala ne tiesiai į priekalą, bet tik šalia priekalo. Jų kalimo skambėsį padaro kiti metaliniais įrankiais.

Sąryšyje su tuo, dar galima turėti ir kokį galąstuvą (grinder) priekyje scenos. Prie jo darbininkas gali dirbti.

Pečius. — Pečius randasi gilumoje, užpakalinėje sienoje, jei galima. Tokį pečių galima padaryti iš storos popieros taip pat. Del ugnies jame, tai galima tai padaryti su raudona elektrikine lempa. Pečius ir užpakalinė siena reikia padaryti juodais. Tam galima panaudoti juodą popierą.

Mašinos.—Del mašinų galima padaryti kokį nors didelį ratą; paskiaus jį reikia tinkamai nudažyti. Prie tokio rato gali stovėti darbininkas ir jį pamaži sukti. Čia galima panaudoti ir mašinų piešinius gilumoje scenos. Toki piešiniai galima padaryti ant popieros paprasta kreida (chalk). Pagaliaus del geresnio efekto dar galima pakabinti tinkamoj vietoj lenciūgas, kurį darbininkas arba keli darbininkai gali traukyti.

Mašinų Ūžimas.—Mašinų ūžimą neblogai galima padaryti kad ir su drapanų mazgojimo lenta (washboard) turint ant pirštų siuvimo noperskus. Galima naudoti ir kitų panašių įrankių. Kartais muzikantai saso instrumentais, kaip tai bubnais ir kitais skambučiais daro mašinų ūžimus ir bildėsius.

Šviesa. — Šviesa yra labai svarbus dalykas šiame veiksme. Jei tik galima ir yra ištekliaus, tai verta turėti stage man—scenos mechaniką. Bet dabar jau veik visur yra draugų, kurie nusimano apie elektrą ir scenos apšvietimą; reikia tokius draugus gauti į talką šiam veikalui. Naudojimas "spot light," yra labai patartina.

Bet ir be to galima savomis jėgomis gana gerai tuos dalykus sutaisyti. Reikia gerai susitvarkyti ir prisitaisyti tinkamas šviesas, kad apšviestų reikalingas vietas. Ypatingai, kuomet sueina visi darbininkai ant scenos, tai labai reikalinga, kad šviesos gerai ir tinkamai atspindėtų į "figuras." Sakysime, ratą, lenciūgą, kalvius, ir tt.

Scena gali būt visai apytamsė, mažai apšviesta mėlsva spalva, kuri perkeičia išvaizdą darbininkų veidų. Jei yra spot light, tai gali apšviesti aktyvus, kuomet jie kalba, kitokia spalva. Vėliaus, į galą, galima šviesą pakeisti į rausvą, kuomet dar-

(Tąsa 5-tam pusl.)

ĮSPŪDŽIAI KELIONĖS Į SOV. SĄJUNGĄ, LIETUVĄ IR ATGAL

J. Nalivaika

(Tąsa)

Šis kambarys irgi taip stovi, kaip buvo. Net "panelės švenčiausios" abrozas nenuimta nuo sienos, prieš kurį carienė vakarais melsdavosi, idant dievas duotų naslediną, kad neliktų "tronas" kitam kokiam durniui.

Išeidami iš palocių vėl nusiėmėm tas nagines, o jas uždeda lankytojams ant kojų, kad grynais čeverykais nesuraižytų grindų, arba aiškiau sakant, apsaugojimui pakaušių, nes ant tų išlekeruotų ir išvaškuotų lentų labai greitai galima išsitiesti.

Einant į vasarinius palocius vienas rusas prabilo: "Jeigu dabar caras matytų tokius pulkus darbininkų vaikščiojant po jo kambarius, tai pastiptų iš piktumo." Žinoma, jeigu caras būtų buvęs tokiu pat despotišku valdonu, kaip kad prieš revoliuciją buvo,—mūsų kojos ten nebūtų gavę progos nešioti dvejus čeverykus.

Vasariniai palociai nėra taip brangiai įtaisyta, vienok įdėta užtektinai kapitalo. Gi pačiam sodne, kur pirmiau vaikščiojo parazitai—carai, generolai ir kitų šalių atvykę didikai, diplomatai, ten dabar bėgioja darbininkų vaikučiai. Jųjų auklėtuvės nematėm, nes nenorėjom praleisti traukinį, o kitą jau būtume gavę vėlokai parvažiuoti miestan.

Sugrįžęs viešbutin ir priėjęs prie amerikono iš Texas valstijos, prakalbėjau: "Daug pralaimėjai nematydamas caro palocių." Jis man atšovė amerikonišku tonu: "Į peklą su caro palociais! Aš knygose skaičiau, kiek juose yra įdėta aukso, sidabro ir kitų brangenybių. Aš buvau virtuvėje, kur mačiau 90 galionų zupės verda vienam puode, ot, tai yra kas nors naujo pamatyti! Išvirę, pripylę į tam tyčia padarytą bačką, viršų užsuko, kaip pridėtą muštardos stiklą ir nuvežė dirbtuvės restoranan darbininkams pietus valgyti. Čia tai naujas dalykas, o su palociais—į peklą."

Gavęs tokį malonų ir prijaučiantį atsakymą mano dienos reginiams, nuo kurių akys pavargo nuo besižvalgymo į brangenybėmis iškaišytas sienas,—nuėjau prie lango ir žiūriu, kaip Neva parplaukia garlaivis pilnas darbininkų, ten kur nuo Kronštado pusės.

Tuom pačiu sykių mintis neduoda galvai ramybės, kad va, jeigu tas įdėtas palociuose ir cerkvėse auksas būtų įvestas pakėlimui industrijos, šiandien sovietinė Rusija būtų visai kitokia.

Nereikėtų ir mūs turistų grupės tūliems nariams vaikščioti nusiminusiems ir neišbuvus visų trijų dienų Leningrade, kaip kad mūsų tūroje pažymėta, bėgti į Maskvą ne del to, kad greičiau gauti darbą, bet kad čionai da atrodo prasta, biedna.

Sėsdamas valgyti antros ir paskutinės vakarienės Leningrade, nusipirkau bonką alaus ir manau: mat juos velniai, pasigersiu už vieną rublį... Žinote, piktumas paėmė. Vakar žadėjo parodyti šių dienų sovietinį kalėjimą ir kitas įstaigas— visi sutiko, o šiandien lyg ir susibuntavoję išvažiuoja. Vienas, atsiskyręs nuo grupės ne kažin ką pamatysi, o vadovė atsisakė vieną vedžioti. Vadinasi, išvažiuojam.

Čia ant stalų valgių nešėja, kelių patarnavimų periode, mūs, senbernių, patraukė akis. Graži mergina, nedidukė, smulkaus ir apskritaus veido; baltai pasirengus, o galvą tinkamai apsukus raudona skepetaitei ir pakaušin susirišusi mazgą. Bet štai, girdžiu, du vaikinai dėsto jos mergavimo sekretą. Ji buvusi muzėjuje, ten mačiusi vyrą apipuvusį nuo lytiškų ligų, tad jai labai pasibjaurėjęs, ir nuo tada pasidariusi prižadą su jokiu vyriškiu nieko bendro neturėti. Reiškia, ji bus savo rūšies kankinė. Gaila, kad to pirmiau nežinojom, mes būtume žiūrėję į kitą.

Ir taip palikę Leningradą tokį, kokį radom; vietomis da matosi žymės sienose nuo iššautų kulkų laike revoliucijos, išvažiavom į Maskvą.

Traukinys su medinėmis sėdynėmis. Tai jau visos Europos mada, kad trečios klasės keliauninkai turi sėdėti kambarėliuose ant plikų lentų. Vienok, žmonių pilnas ir važiuoja savais reikalais.

Kol da nebuvo sutemę, žiūrėjom per langus į prabėgančius miškus, laukus, kurių vietomis matosi daug neišdirbtų ir neapsėtų (ar gal jie tyčia palikta ganykloms) ir į senus kaimietiškus, jau vertus prašalinimo namus. Laikui bėgant, jų vieton bus pastatyti nauji, komunališki namai, ir senieji, sužliugę kaimai išnyks. Taigi, taip bemąstant, tamsa nugalėjo šviesą, atėmė iš mūs gamtinius vaizdus, tad mes, prispaudę matrasą, užmigom. Kada šviesa vijo tamsą nuo žemės kamuolio—nematėm, nes kaip pabudom, kova baigta ir jau netoli buvo Maskva.

Maskvoje mus pasitiko tūristų vadai. Atskiram troke sudėjo tronkus, čemodanus, o mus, susodinę busan, vežė į "Naują Maskvą", taip vadinasi tas viešbutis, kuriam ir išgyvenom visą joje buvimo laiką, tai yra, 10 dienų.

Da važiuojant nuo stoties į viešbutį, tūli tūristai sakė, jog šis miestas gražesnis, negu Leningradas, ir jame gyvenimas atrodo daug smagesnis.

Miesto judėjimas nustebino mus: pėksti žmonės liūliuoja, kaip banga; gatvekariai prisikimšę kupini važiuotojais, o arklinių darbo vežimų traukia vienas paskui kitą. Vienas veža plytas, kitas—žvyrių, trečias—smalą, ketvirtas—kitokį materiolą. Vis tai taisymo ir budavojimo namų ir gatvių medžiaga.

Naujo viešbučio restorane susėdom valgyti pusryti. Ant mūsų stalo laksto ir dūzgia daugiau tuzino musių. Tąsai amerikonas, ką mane pasiuntė "į peklą su caro palociais", klausia:

"Ar tu žinai, del ko čia yra musių?" Norėjau sakyti, jog nėra sudėtų languose dratinių, tankiai išaustų sietukų, bet nutylėjau. Tada jis man paaiškino: "Musių yra del to, kad čia daug maišosi arklių; jie kūno išsivalymą atlieka ant gatvių ir tvartuose, ir, nepaisant, kaip miestą užlaikysi švariai,—vistiek jom lieka daug vietų ir trąšos veistis... Amerikoje mes irgi turėjom musių ir vedėm prieš jas nesekmingą kovą. Dabar gi mūs miestuose sykiu veik išnyko ir arkliai ir musės. Taip ir čia bus, kuomet transporte automobiliai užims pirmenybę."

(Bus daugiau)

Ant Šių Stočių Galite Gauti "Laisvę" Philadelphia, Pa.

604 Race St.
S. E. 6th & Callowhill
6th & Noble Streets
3rd & Noble Streets
5th & Fairmount
7th & Green
7th & Parrish
7th & Poplar
3179 Richmond
259 South 6th
3rd & Lombard
N. E. Front & South
2nd & South
726 South 3rd
3rd & Catharine
923 South 3rd
1215 South 2nd
Franklin & Vine

Naujienybė Darbininkams

SOVIETŲ SALDAINĖS

Keliolikos Skirtingų Rūšių Puikiausio Išdirbimo Sovietų Saldainės Amerikos Markete

VIENO SVARO DĖŽĖ

Gražiu Apdirbimu, Tinkanti Dovanom ir Lengva bi kur Pasiųsti

KAINA 39 CENTAI

Draugijom, bei krautuvėm, kurios ims 6 dėžutes kaina 29 centai už dėžutę, už 12 dėžučių, kaina 27c. už dėžutę. Persiuntimą apmokame. Pinigus kartu siųskite su užsakymais.

Šiais darbininkų tėvynės produktais aprūpina jus

"LAISVĖ"
427 Lorimer Street
Brooklyn, N. Y.

Draugai, Talkon Rinkti Naujus Skaitytojus Savo Dienraščiui

"Laisvė Remia Darbininkų Streikus, Ji Kovoja prieš Algų Kapojimus; "Laisvė" Šaukia Darbininkus Kovoti už Apdraudą Bedarbiams; Jinai Kovoja Prieš Imperialistų Ruošiamą Karą ant Sovietų Sąjungos ir Chinijos; "Laisvė " Skelbia, Jog Darbininkų Klasė Pasiliuosuos iš Kapitalistinės Vergijos Tik Nuversdama Tą Tvarką ir Įsteigdama Sovietinę Tvarką. Tuomi "Laisvė" Skiriasi nuo Buržuazinių Lietuviškų Laikraščių ir Todel Darbininkai ją Turi Skaityti, nes Ji Rodo Darbininkų Klasei Teisingą Kelią—Kovos Būdu Pasiliuosuoti iš Vergijos.

"Laisvės" Vajus Gavimui Naujų Skaitytojų nuo 15 Spalių iki 30 Lapkričio

"Laisvė" prašo visų skaitytojų gauti nors po vieną naują skaitytoją laike šio vajaus. Kad lengviau būtų užrašyti "Laisvę" darbininkam, kurie dirba tik dalį laiko ir gauna labai žemas algas, stebėtinai nupiginome prenumeratos kainą.

Reguliarė "Laisvės" Kaina Metams $6.00 ir Pusei Metų $3.00. Gi Laike Vajaus Naujiem Skaitytojam Duodama Proga Užsirašyti Dienraštį "Laisvę"

UŽ $4 VISIEMS METAMS IR UŽ $2 PUSEI METŲ

Puiki dovana ir seniem skaitytojam: kurie gaus vieną naują skaitytoją laike vajaus, tie galės atsinaujinti savo prenumeratą už **$5 visiems metams arba už $2.50 pusei metų. Tad, draugai, stokime visi į darbą!**

Gaukime 1,000 Naujų Metinių Skaitytojų 'Laisvei'

Jei gausime 1,000 naujų metinių skaitytojų šiam vajuj, tai pastovi "Laisvės" prenumerata bus tik $5 metams. Iš savo truso šiame vajuje turėsime net ir patys sau tiesioginę naudą.

Kartu su Prenumeratom Siųskite ir Pinigus

Draugai, kurie gavę naują skaitytoją, kartu neprisiunčia pinigų, labai apsunkina laikraščio administraciją. Todel prašome draugų prisiųsti gautus už prenumeratą pinigus kartu su naujo skaitytojo vardu ir antrašu.

Duodama Proga Bedarbiams Užsidirbti Prenumeratą

Bedarbiai, kurie negalite atsinaujinti prenumeratą, gaukite 6 naujus metinius skaitytojus ir už tai "Laisvė" bus jums siuntinėjama veltui per ištisus metus. Už 3 naujus metinius skaitytojus gausite veltui "Laisvę" šešiem mėnesiam.

Brooklyno Atydai, kur Reikia Stampos Lipyti

Brooklyne "Laisvės" prenumerata yra $8.00. Dabar, laike vajaus, naujiem skaitytojams tik **$6.00 metams, pusei metų $3.** Seni skaitytojai, kurie gaus nors vieną naują skaitytoją savo prenumeratą galės atsinaujinti už **$7.00 metams.**

Gavę Naujas Prenumeratas Siųskite: "Laisvė", 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

MENO SKYRIAUS DALIS

Iš Montrealo Jaunimo Choro Veikimo

Nors mūs choras dar jaunutis savo gyvavimo laiku, bet darbais jau tolokai pažengė. Per vasaros sezoną yra surengęs keletą piknikų, kurie sutraukė daug publikos ir davė gražaus pelno chorui. Dabar, žiemos sezonui artėjant, suruošė šeimyninę vakarienę ir ruošiasi prie koncerto, kuris įvyks 9 d. spalio, Prince Arthur Hall. Pažymėtina įvykusi vakarienė, kuri buvo viena iš įdomiausių parengimų tarp Montrealo lietuvių. Mūs jauni choristai pasirodė gana puikiai. Drg. Kisielienė gerai dainavo solo, taipogi neblogai ir M. Spaicys. Drg. Juozalaitytė gražiai deklamavo; taipogi neblogai dainavo visas choras.

Virš minėti draugai vėl ruošiasi koncertui. Pažymėtina, kad choras eina kartu su darbininkų judėjimu. Delto ir darbininkai gerai atsineša linkui jo. Ant vietos suaukavo chorui $19.70. Darbininkiškos organizacijos buvo atsiuntę savo atstovus su pasveikinimais. Taipogi paaukavo penkinę. Tai didelė parama, kaip moraliai, taip ir materialiai.

Tarp dainininkų matos didelis entuziazmas, nes patys choristai, nežiūrint, kaip juos smaugia ekonominis krizis ir bedarbė, sudėjo aukų $16.95. Del vietos stokos negalima išvardinti, kurie kiek prisidėjo.

Jei ateityje taip gerai draugai atsineš link mūs choro, tai galima bus išūgdyti mūs chorą į didelę kultūrinę darbininkų organizaciją, kuri galės sutraukti visą pažangiąją jaunuomenę. Draugai muzikantai taipgi pagrajino uždyką.

Jaunimo choras varo kultūrinį darbą plačia vaga. Yra nutarta ruošti paskaitas-diskusijas, aiškint skirtumus tarp darbininkiško meno ir buržuazijos. Tąs labai girtina. Bet, draugai, dar tuomi negalima pasitenkinti. Turime daugiau kreiptį domės į platinimą darbininkiškos spaudos, o ypač kuri liečia meną. Per šį vajų mes turime mestis į darbą visu smarkumu, kad sutraukus kuo daugiausia darbininkų į mūs eiles.

Kaip kurie draugai teisinos: "Kaip aš eisiu dainuoti, kad mane badas ir skurdas spaudžia." Draugai, mes neturime nusiminti, nejaugi mes mirsime ramiai badu, kuomet tiek turtų yra? Kovos dainos priduoda daug drąsos ir pasiryžimo klasių kovoj.

Gerai atsinešė link mūs choro LPMS, parėmė mūs veikalais ir gaidomis sunkaus mūs gyvavimo laiku. Patartina kiekvienam chorui ir orkestrai priklausyti į viršminėtą organizaciją.

Taip pat ačiu Toronto Bangos chorui už paramą su gaidomis, taipogi ir moralę paramą. Mes, darbininkai, visuomet turime paduoti ranką vieni kitiems ir dirbti bendrai.

Žymint teigiamas puses, reik pažymėti kaip kurių draugų (gių) apsileidimus. Labai blogas reiškinys, kad yra dar tokių draugų, kurie nepunktualiai lankosi į pamokas ir kaip kurias pamokas apleidžia. Be to, turėtų draugai kreipti daugiau domės ir į patį mokinimąsi. Bet čia laikinos klaidos ir, manau, draugai ir draugės jas greit nugalės. Jei mes, draugai ir draugės, nugalėjome tiek kliučių ir tokiose sunkiose aplinkybėse išaugome, tai visi netikslumai turės išnykti.

Draugai choristai, meskimės į darbą. Dirbkime už savo klasės reikalus, kaip meno srityse, taipogi ir už visos klasės pasiluosavimą iš kapitalistų jungo. Tegul visoki Gasučiai ir Ciprai zaunina apie mūs choro išnykimą, o mes varykime darbą pirmyn.

P. Dulbis.

"Alkio" Scenerija

(Tąsa iš 3-čio pusl.)

bininkai jau pradeda kilti. Pabaigoje akto galima sceną visai apšviesti šviesa. Patartina šviesas naudoti: mėlynas, žalias ir raudonas.

Šviesas draugai turi patys aptarti. Kartais tam tikslui reikia paskirti draugas arba draugai pasirūpinti šiais dalykais.

Veiksmas II.—Teismo kambarį draugai gali įrengti visai be patarimų. Reikia įtaisyti taip, kaip kad paprastas teismas. Ponai sėdi po kairei. Bet tas viskas labai daug priklauso nuo scenos ir kitų parankumų, kur veikalas statomas.

Veiksmas III.—Ponų kambarys ir gi lengvai duodasi įtaisyti. Bile gražiai parodantis kambarys tinka veikalui. Stalai reikia taip sudėti, kad būtų vietos šokti arba juos pastūmus pasidaryti vietą.

Šaudymai.—"Šaudymai" galima padaryti su būbnais (dideliu, baso būbnu). Tai gali atlikti vienas iš muzikantų arba kuris draugas bei draugė, kurie vieną kitą sykį papraktikuos.

Gaisras. — Ugnis galima padaryti su elektrikiniu fenu pritaisius raikštukus, kuriuos fenui pučiant, pasidaro kaip ir liepsna. Bet, žinoma, reikia tuos raikštukus tinkamai apšviesti pritaisius raudona šviesa lempa.

Bet čia reikia draugams pastebėti, kad čia reikia padaryti ne tik ugnis, liepsna, **bet gaisras.** Tad galima panaudoti kokį retą priedangtį, kad atrodytų į gaisrą ir nė ant scenos arba prie lango, bet toli. Šiame atsitikime kad ir liepsna nesimatytų, o matytųsi raudona ugnis, gaisras pro langą tolumoje, tai irgi gerai.

Bet kaip ir pirmiau minėjome, kad kaip veikalas, taip ir šie nurodymai, yra ne griešta taisyklė, bet medžiaga veikalo pastatymui. Draugai turi **naudoti savo jėgas ir sumanumus.** Taip mes galėsime pakelti savo veikalų meną.

Tokiam veikalui, kaip kad "Alkis," reikalinga ne vieno draugo bei draugės darbas. Reikia paskirti tinkamą komisiją, kurią galima pavadinti kostiumų arba scenos komisija. Tokia komisija turi veikti su veikalo režisierium, mokytoju arba mokytoja bendrai. Taip veikiant ir veikalo pastatymas nėra sunkus. Išlaidos taip pat nėra didelės.

VIETOS ŽINIOS

Nušautas Laike Smuklės Apiplėšimo Astorijoj

ASTORIA, L. I.—Trys plėšikai, atėję į "spikyzę" ant Ditmars Boulevardo, paliepė visiems iškelti rankas augštyn. Vienas kostumeris, J. Doran priešinosi; plėšikai pradėjo šaudyt. Nušovė patį Doraną ir pavojingai sužeidė J. Conliną. Pačiupo $150 iš redžisterio ir automobilyj pabėgo.

IŠ APLA 3-čios KUOPOS SUSIRINKIMO

(Tąsa iš 2-ro pusl.)

Aną dieną einu ir žiūriu: Čirvinskas automobiliu važiuoja abudu su savo sūnum, o prie mašinos prisegta blekė: "Roosevelt." Kas reiškia, kad garsina demokratų partiją. Tiesa, gal mašina ne Čirvinsko, gal jo sūnaus, bet čia sūnus dar jaunas ir jis mažai supranta apie partijas. Bet č., kaipo tėvas ir jis turėtų sūnui patarti, kad Rooseveltas yra darbininkų priešas ir jį darbininkai negali garsinti ir nei už jį balsuoti. Bet Čirvinskas yra pruseikinis ir yra galutinai sunieksėjęs. Todel iš tokio gaivalo nėra ko nei tikėtis, kad jis ką gero darytų del darbininkų klasės.

Tai dar jums vienas pruseikinis paveikslas. Jūs matote, iš kokių gaivalų susideda Pruseikos "sosaidė."

APLA. 3 Kp. Narys.

Po $9 Algos Nukerta Spaustuvių Darbininkams

NEW YORK. — Vadai Spaustuvių Darbininkų Unijos No. 6 susiderėjo su samdytojų sąjunga, kad darbininkams turi būt numušta alga $9 per savaitę; samdytojams duodama teisė pavaryti, kokius jiems patinka, darbininkus, nepaisant, kaip senai šie pas juos dirbtų. Del viso ko unijos vadai dar šaukė sekmadienį darbininkų mitingą, kad įkalbėt jiems taip pablogintas sąlygas.

PITTSBURGH, PA.

Kaip visur, taip ir Pittsburghe, bedarbė siaučia baisiai. Su kuo tik pakalbėsi ,tas skundžiasi nedirbąs ir stato klausimą, kas bus? Daugelis ir tų, kurie keli metai atgal juokėsi iš tų, kurie pranašavo, kad artinasi Amerikoj kitoki laikai ir kviesdavo darbininkus stoti į darbininkiškas organizacijas, šviestis, rengtis prie kovos už būvį,—dabar, paliesti daugiau ar mažiau bedarbės, ir jie, nors nedrąsiai, ieško kokios išeities. Jie, nors ir netiesioginiai, bet susitikę tuos žmones, iš kurių kalbų ir agitacijos juokus darė, teiraujasi, stato įvairius klausimus. Jie kamantinėja, nori žinoti, ką mano tie žmonės dabar, kas bus rytoj, kada baigsis ta baisioji bedarbė ir t.t.

Tačiaus pas daugelį dar vis yra vilties, kad gal naujas prezidentas, jeigu bus išrinktas kitas, nebe Hooveris, tai dalykai pakitės. Tuo tarpu buržuaziniai vietos laikraščiai vis pila kibirus "naujienų" savo špaltose apie tai, kad jau gerlaikis čia pat, jau fabrikas vienas po kitam atsidarinėja ir vargo galas jau matyt. Tik dar biskutėlį jūs, vargšai, pakentėkit, o "viskas bus gerai."

Betgi tikrieji gyvenimo faktai rodo ką kitą. Kol kas fabrikai čia neatsidarinėja ir laikai negerėja, bet vis kur nors kitur "ima" darbininkus į darbą, tik ne čia ant vietos. Taip rašo buržuaziniai laikraščiai. Ar tik nebus buržuazijos laikkraštininkų tikslus suokalbis raminti bepradedančius bruzdėti darbininkus, rašant, kad ve, "ten jau ima darbininkus", tai jau ims ir čia, tik jūs būkite ramūs ir tt?

Pradeda Veikti Po Biskį

2 d. spalio APLA 7-tos kuopos mėnesiniame susirinkime nutarta numažinti 50 centų įstojimo naujam nariui. O kadangi centras numušė $1.00 nuo įstojimo per visą vajaus mėnesį, tai dabar bus labai pigus įstojimas naujiems nariams į APLA. Todel visi, kurie norėtų įstoti į APLA., dabar yra geriausia proga.

Reikia pastebėti, kad 7-ta kuopa pirmu sykiu padarė tokį žingsnį į kelius pereitus metus. Reikia tikėtis pasekmių, jeigu draugai pasidarbuos, verbuodami naujus narius į kuopą.

Iš ALDLD 33 Kp. Susirinkimo

9 d. spalio atsibuvo susirinkimas ALDLD 33 kp. Narių atsilankė nemažai. Prisirašė vienas naujas narys. Nutarta gauti daugiau naujų narių per vajaus mėnesį. Taip pat nutarta ieškoti daugiau ir mūs laikraščiams naujų prenumeratorių. Taip pat nutarta surengti draugišką vakarienę, kad padaryti kiek kuopai pelno. Išrinkta komisija suradimui kokio teatrališko veikalėlio del sulošimo.

Kaip matote, senovės vietos lietuvių darbininkų centras pradeda rodyti veikimo diegus. Pagyvensime, pamatysime kas bus nuveikta.

Išdykęs Vaikas.

Anglijos Unijos Atmeta Algų Numušimą

LONDONAS.—Trys didelės Anglijos gelžkelių unijos atmetė bosų pasiūlymą, kad darbininkų algos būtų numuštos 10 nuošimčių. Tą pasiūlymą darė keturios gelžkelių kompanijos.

Algų numušimas paliečia 600,000 gelžkelių darbininkų. Jei tik reakcinių unijų vadai neišduos darbininkų reikalus, tai darbininkai atsilaikys. Dabartiniu laiku darbininkai gauna labai mažas algas, o kuomet jiems numuš dar 10 nuoš., tai jie negalės pragyventi.

DIENRAŠČIO "LAISVĖS" NAUDAI

KONCERTAI

KONSTANCIJA MENKELIŪNIŪTĖ

Garsioji dainininkė, kuri tik dabar sugrįžo iš Italijos po arti dviejų metų balso lavinimo ir abelno muzikos mokslo dalyvaus šiuose koncertuose.

Įvyks Sekamose Vietose:

23 Spalių (October), Montello, Mass.

Pradžia 2-rą Valandą Dieną

Apart **Menkeliuniutės**, šiame koncerte dalyvaus ir sekamos dailės spėkos:
Ig. Kubiliūnas, dainininkas ir komikas, iš So. Boston.
LDR. Choras, vadovaujamas Edward J. Sugar ir atskiri choro nariai.

23 Spalių (October), So. Boston, Mass.

Pradžia 8-tą Valandą Vakare.

Ir čia **Menkeliuniutei** padės drg. **Ig. Kubiliūnas** ir kiti vietos talentai.

30 Spalių (October), Lawrence, Mass.

6 Lapkričio, Worcester, Mass.

Tai tik tiek šiuo tarpu Mass. valstijoje ir teturėsime koncertų, kuriuose dalyvaus **Menkeliuniutė.**
Tat iš visos apielinkės kviečiame publiką dalyvauti tuose koncertuose.

Kviečia A.L.D.L.D. 7-tas Apskritis.

TELEFONAS Pulaski 5-1090 — ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ

NAUJAUSIOS MADOS

Rusiška PIRTIS Turkiška

Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.

M. TEITELBAUM, Manadžeris

IŽANGA DIENĄ IR NAKTĮ 50c SUBATOS VAK. 75c
Antroj klasėj lašais išsimaudymas ir miegojimas per visą naktį ant trečiu luhų, oringam kambary—35c.
Naujai perdirbta Rusiškai-Turkiška Pirtis su moderniškais pagerinimais. Įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu vandeniu. Lapuotos vantos išsipėrimui veltui! MOTERIMS PANEDĖLIAIS IR UTARNINKAIS, nuo 10 valandos dieną iki 12 val. vakare. Trys gariniai kambariai delei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell St., tarpe Cook ir Deveboise Streets

TIES BROADWAY IR FLUSHING AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

KELRODIS: B. M. T. eleveiteriu; išlipt ant Flushing Ave. stoties; B. M. T. subway—išlipt ant Montrose Ave. stoties; visais Broadway karais—išlipt ant Flushing Ave.

TEATRAS, KONCERTAS IR BALIUS

Rengia Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 50 Kuopa
Bus Perstatyta Vieno Veiksmo Įdomi Komedija:

"SUIRO TĖVELIO NERVAI"

Koncertinę Programą Išpildys: Aido Choro Merginų Sekstetas, J. L. Kavaliauskaitė, Mezzo Sopranas ir A. Klimiutė Lyriškas Sopranas

Nedėlioje, 23 Dieną Spalių (October), 1932

RUSSIAN CLUB SVETAINĖJE
136—15th Street — Brooklyn, N. Y.

Šokiai Prasidės 3 val. po Pietų; Programa bus 8 v. Vakare
Gera Muzika Šokiams; Įžanga Tik 50 Centų

Aido Choro Merginų Sekstetas

Šokiams grieš gera orkestra. Šoksime prieš programą ir po programai. Tad skaitlingai susirinkite išklausyti šios turiningos programos ir smagiai pasišokti.

ĮŽANGA 50 CENTŲ YPATAI

WORCESTER, MASS.

ROYAL THEATRE

623 Main Street, Worcester, Mass.

"REVOLIUCIONIERIAUS ATSIMINIMAI"

Pirmas veikiantys Sovietų kalbinis paveikslas su išaiškinimais anglų kalboje.

Taipgi ir Sovietų žinių pranešimai.

Tris dienas: Nedėlioje, Panedėlyje ir Utarninke, Spalio 16, 17 ir 18 d.

Įžanga 25 centai ypatai

DAILY WORKER 9th ANNIVERSARY WILL BE HELD DECEMBER 31st

NEW YEAR'S EVE.

BRONX COLISEUM

We call upon all Organizations to keep this day free

'PRIEKALO' AŠTUNTAS NUMERIS

"Laisvėje" ir ALDLD Centro Komitete yra pardavimui "Priekalo." Dabar turime sekamus 1932 metų numerius: 1-2; 3. 4. 5. 6. 7 ir 8. Pirmas ir antras numeriai yra vienoje laidoje. Kiti kiekvienas skyrium. Pavienio numerio kaina 20 centų, su persiuntimu 25 centai. Kas perka nemažiau 5 egzempliorių vieno numerio, tai gauna už $1.00 ir persiuntimą apmokame. Kas pirks visus nuo 1 numerio iki 8, tai gaus už $1.25.

Siųskite užsakymus. Platinkite vajaus metu. Parsitraukite sau visus numerius, arba tuos, kurių neturite. "Priekalas" yra labai naudingas žurnalas. Daug straipsnių, eilių, apysakų, kritikos, bedievių skyrius, žinių apie Sovietų Sąjungą ir kitus kraštus.

Kreipkites pas "Laisvę" arba pas ALDLD CK Sekretorius:

D. M. Šolomskas
46 Ten Eyck St.
Brooklyn, N. Y.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey valstijose

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:

1439 South 2nd Street

PHILADELPHIA, PA.

Telefonai: Bell—Oregon 5136
Keystone—Main 1417

SERGANČIŲ VYRŲ IR MOTERŲ CHRONIŠKOS LIGOS GYDOMOS

Odos ir Nervų Ligos, Abelnas Nusilpimas, Ligos skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės, taip pat Plaučių ir Plaučinių Dūdų ir kitos bendrosios ligos Vyrų ir Moterų yra pasekmingai gydomis pasitikimais, naujoviškais, moksliškais būdais. Mano kainos yra nebrangios ir galima del išsimokėjimo patenkinančiai susirokuoti. Gydyme naudojama X-Spinduliai, Kraujo Tyrimai ir Chemiški Egzaminavimai.

Veltui Patarimai ir Ištyrimai

DR. ZINS 110 EAST 16th ST. N. Y.

Kasdien—9 A. M. iki 8 P. M.
Nedėliom—9 A. M. iki 4 P. M.

Kalba Lietuviškai
Išsikūręs 25 Metai

VIETINĖS ŽINIOS

Triguba Demonstracija Lapkričio 6-tą Dieną

Lapkričio 6 d., sekmadienį, Madison Square Gardene, New Yorke, bus masių mitingas: 1) demonstraciniam užbaigimui rinkimų kampanijos; 2) minėjimui 15 metų Rusijos revoliucijos sukaktuvių ir pažymėjimui pradžios Antro Penkių Metų Plano Sovietuose, ir 3) paminėjimui Vokietijos rinkimų, kurie įvyksta tą pačią dieną. Kadangi šis didis mitingas prasidės 7 val. vakare, tai galima bus gauti telegramų apie Vokiečių komunistų pasisekimus rinkimuose.

Demonstracinis mitingas tą dieną taipgi bus panaudotas protestui prieš algų kapojimus, prieš badą ir prieš gręsiantį imperialistinį karą.

Dainuos Darbininkiškų Chorų Federacija, kokie 500 balsų, ir bus kitokių revoliucinių įvairumų.

Bedarbiai, kurie gaus liūdijimus nuo Bedarbių Tarybų, bus įleidžiami veltui. Dalį laiko dirbantiems yra nebrangūs tikietai. Bet tam tikras nuošimtis darbininkų turi dar daug maž pastovų darbą; tie galėtų užsimokėti daugiau; todel Bendro Fronto Kom. Rinkimų Vajaus Komitetas padarė 1,500 tikietų po dolerį, idant galintieji užsimokėt prisidėtų prie mitingo kaštų apmokėjimo. Tikietai yra įgyjami Kom. Partijos raštinėje, 50 East 13th St., 5th floor, New Yorke.

Iš Šalaviejaus Siuvyklos

Šalaviejus—senas lietuvių kriaučių kontraktorius. Pas jį dirba 70 žmonių. Dirbtuvė, galima sakyt, moderniškai įtaisyta.

Pavasarinį sezoną pabaigus, reikėjo ilgai be darbo pasivaikščioti. Kada prasidėjo overkotų sezonas, tai ant darbo pradžios darbdavys gražiai "apdovanojo" darbininkus, nukirsdamas algas nuo 20 iki 30 nuošimčio. Prieš nukaposiant algas, darbdavys darbo nedaug teparsiveždavo, bet kaip tik algas nukapojo, darbo atsirado iki valiai. Vadinasi, laukė tik algas numušti, o paskum jau pelnosi darbdavys ir drabužių fabrikantai.

Tiesa, darbininkai, nualinti bedarbės, prieš algų numušimą neišėjo, kaipo visa dirbtuvė. Pavienėmis sekcijomis buvo sustreikavę ir nuėjo į unijos raštinę su skundu. Skundą delegatas "brolis" A. Bubnys priėmė ir sustreikavusiems pataisė darbo kainas už štukas. Tik bėda tame, kad A. Bubnys, taisydamas kainas, neišreikalavo iš darbdavio ar drabužių fabrikanto kelių centų, bet nuėmė nuo vieno darbininko, pridėjo kitam. Toks delegato pasitarnavimas, tai aš nežinau kuom galima pavadinti...

Kriaučius.

Nuo Redakcijos. — Tiesa, kad samdytojai dažnai atidėlioja darbus, įkalbinėdami darbininkams: jeigu algas nusimušite, gausite darbo. Bet darbininkai turi štai ką minėt; algų nusimušimas ištikro nedaugina jiem darbų. Pavyzdžiui, gelžkelių kompanijos įkalbinėjo savo darbininkų ir tarnautojų brolijoms nusikirst 10% algas, "užtikrindami" pastovesnį darbą. O kas greit po to atsitiko? 100,000 darbininkų tapo be niekur nieko paleista. Panašiai dedasi ir kitose pramonėse.

Svarbiausi Darbininkams Klausimai

Ateina prezidentiniai rinkimai, ir daugelis mano, kad po jų tai atsiras darbų. Sovietų Sąjungoj darbininkai rengiasi apvaikščioti penkiolikos metų sukaktuves nuo įsikūrimo naujos tvarkos. Ten nėra bedarbės. Kodel?

Kaip gyvena darbininkai Vokietijoj, Anglijoj, Lietuvoj, ir kitur? Ar bus Sovietų valdžia visoj Chinijoj ir kodel chiniečiai, darbininkai ir valstiečiai vis daugiau laimi, kariaudami su fašistine Chiang Kai-sheko valdžia? Ar bus naujas pasaulinis karas ir ką jis reikštų darbo masėms?

Tuos ir kitus klausimus išaiškins kalbėtojai D. M. Šolomskas, drg. S. Steponaitis ir Bertha Paltanavičiūtė prakalbose, kurias rengia ALDL Dr-jos pirma kuopa ketvirtadienį, spalių 20 d., 7:30 val. vakare, "Laisvės" svetainėje, kampas Lorimer ir Ten Eyck St.

Apart prakalbų, dainuos Aido Choro Merginų Sekstetas; būsią ir kitokių pamarginimų. Įžanga veltui.

Patys ateikite ir atsiveskite savo pažįstamus.

Širdingai kviečia,

Rengėjai.

Nusižudė Persekiojamas Darbininkas Honig

Millerio čeverykų dirbtuvėje, Long Island City, bosai taip persekiojo buvusį streikierį Maxą Honigą, kad jis neiškęsdamas šoko pro langą ir užsimušė. Kiti Millerio darbininkai už tai vadina bosus žmogžudžiais, ir tariasi viduj dirbtuvės drūčiai susiorganizuoti, kad bosai daugiau negalėtų taip ėsti jiems nepatinkamus darbininkus.

Maistu Apmokėsiąs McKee Pilnas Algas

NEW YORK.—Policija nesutinka nusimušt 6 procentus nuo savo didelės algos. Majoras McKee pareiškė, kad jeigu miesto darbininkai ir tarnautojai nesutiks nusikapot algas, tai jis pamokėsiąs jiems pilną algą, bet ne pinigais, o maistu.

Delei policijos "nuskriaudimo" nėra ko abejoti; buržuazija sočiai lakins savo "tvarkos" sargus ir toliaus. Bet gaus nukentėti mokytojos, darbininkai ir tarnautojai, jeigu nesusiorganizuos, kaip reikiant, pasipriešinti valdžios užsimojimams ant jų algų.

W.

Aukso Išgriebimo Promoteris Išsuko $200,000

New York ir New Jersey policija jieško tūlo E. E. Jocheno, kuris išviliojo apie $200,000 pinigų iš New Yorko ponų. Jis buvo sutvėręs (daugiausia savo galvoj) kompaniją, kuri graibys auksą iš paskendusių jūrose laivų. Pasirodo, kad tai gryna prigavystė, bet Jochenas su jąja išsuko tūkstančius dolerių net iš tokio gudraus kapitalisto, kaip Durant, automobilių fabrikantas. Jochenas jau buvo sėdėjęs metus Anglijos kalėjime, kaipo tarptautinis žulikas.

Aido Choro Nariams

Visi aidiečiai ir aidietės, susirinkite šiandie 7 v. v., October 17th., "Laisvės" svetainėje. Iš čia visi sykiu važiuosime į Manhattan Lyceum svetainę, 66 East 4th St., New York. O Manhattan Lyceum bus ir kiti chorai, priklausanti prie Darbininkiškų Chorų Federacijos. Bendrai su jais turėsime pamokas delei dainavimo Sovietų 15 metų sukaktuvių paminėjime, kuris įvyks November 6 d., Madison Square Gardene.

Visi choristai ir choristės, būtinai susirinkite šiandie vakare.

A. Y.

Plėšikų Vadas Persirengęs Policmanu

GREAT NECK.—Trys ginkluoti plėšikai, vienas iš jų persirengęs į policmaną, pereitą penktadienį atėjo į kvepalų fabrikanto A. H. Bergmano namą; pririšo ponią ir tarnaitę prie lovos ir liepė pasakyti, kur yra perlai ir deimantai; buvo pasimaišęs ponų šoferis; plėšikai tą irgi suvaldė. Tuo būdu laimėjo $15,000 vertės brangumynus ir pabėgo.

Plėšikų vadas buvo atėjęs, kaipo policmanas, antradienį pasiklaust apie šuns "laisnį". Todel, kada penktadienį jis paskambino durų varpelį, tarnaitė negalėjo nei abejot, jog tai "tikras" policmanas, ir įleido jį vidun; jis gi įsileido ir du savo sėbrus.

Kor.

Iš Central Brooklyno

Susirūpinę "Laisvės" Vajaus Reikalais

Trečiadienį, spalio 12 d., ALDLD 24 kp. laikė savo mėnesinį susirinkimą. Narių, kaip paprastai, atsilankė nedaug, bet kurie susirinkime dalyvavo, rimtai buvo susirūpinę mūsų organizacijos bei spaudos reikalais. Keletas draugų bei draugių pasiėmė pareigą iškolektuoti metines duokles iš tų narių, kurie dar nėra pasimokėję į ALDLD.

Visi pasižadėjo darbuotis, kiek tik bus galima, gavimui naujų "Laisvei" skaitytojų ir atnaujinimui senų prenumeratų.

Nutarta surengti prakalbas vajaus laiku. Taipgi nutarta paaukauti porą dol. Tarptautiniam Darbininkų Apsigynimui, kad galėtų sekmingiaus darbuotis polit. kalinių naudai. Išrinkta atstovas dalyvauti ateivių teisių gynimo konferencijose. Bedarbių klausimu irgi buvo kalbėta. Pasirodžius, kad ant vietos Bedarbių Tarybos negalima sutverti, patarta, kad visi, kurie nedirba, prisidėtų prie jau kitur suorganizuotų panašių tarybų.

Taigi tarimų padaryta gana gerų, dabar prisieina visiems gerai ir energingiau pasidarbuoti, kad visus tarimus pravesti gyveniman.

Susirinkime taipgi pranešta, kad mūsų kuopos iždininkas V. Dyakas randasi ligoninėj. Kol kas tikros priežasties dar nesužinota, tas paaiškės toliaus. Draugas Dyakas jau nuo seniau vis nusiskųsdavo vidurių skaudėjimu. Vietą ir laiką, manau paskelbs drg. Juškai. Visi, kuriem laikas pavelina, nueikite draugo aplankyti.

Reporteris.

Žada $21,600,000 Bedarbiam Pašalpos

NEW YORK.—Demokratų bosaujama valdyba miestinių šelpimo biurų stengiasi prieš rinkimus pasirodyti gera. Delei pasigarsinimo "reikalauja," kad iš miesto iždo būtų paskirta $21,600,000 šelpti bedarbių šeimynas per 6 mėnesius. Tuom nori atitraukti bedarbius nuo balsavimo už komunistų kandidatą į majorus Wm. Pattersoną. Bet praeis rinkimai, ir bedarbiai bus paliekami po senovei badauti ir šalti.

Relief biurų valdyba praneša, kad dabar šelpia 46,000 šeimynų; jeigu gausianti minimą sumą pinigų, tai pradėsianti šelpti dar kitą tiek. Bet ką tai reiškia, imant 1,500,000 bedarbių mieste?

Iš G. Yuškausko Dirbtuvės

BROOKLYN.—Pas rūbsiuvius dabartiniu laiku pasirodo daugiau darbo dirbtuvėse, tai ir pas Yuškauską jo daugiau yra. Abelnai žiūrint, darbininkų uždarbiai nėra didžiausi; dar gal ir mažesni, negu kitose dirbtuvėse pas lietuvius. Bet darbininkai laikosi pas Yuškauską, nes pas jį dirba įvairesnius darbus, kaip tai, overkotus, tapkotus ir sekotus; tai yra daugiau progų pratęsti ilgesnį darbų sezoną, negu dirbant kitose lietuviškose dirbtuvėse vien tik overkotus ir tapkotus.

Reikia priminti, kad pas Yuškauską dirba tik vieno sandėlio (vėrauzės) S. Ackermano užsakymus, kuriam žiponus reikalauja gerai padaryti, ir todel ant kožnos sekcijos yra po instruktorių, kuris prižiūri darbą. Nors tūlose sekcijose yra ir didesnis užmokestis, bet tas įkyrus darbo prižiūrėjimas neduoda darbininkui progos centą kitą daugiau pasidaryti.

Tokį darbo prižiūrėjimą prosytojai negalėjo pakęsti ir vieną gražią dieną sustreikavo, nežiūrėdami nei Hillmano unijos patvarkymų, kad nevalia streikuoti. Reikia pasakyti, kad jie laimėjo pakėlimą po tris centus ant žipono, nors, tiesa, tai nėra didelis laimėjimas.

Tą patį ir skylių siuvėjos padarė, taip pat išreikalaudamos didesnio užmokesčio.

Pagirtina, kad darbininkai kovoja, tai bent kiek laimi.

Dar prisimenant apie Yuškauską, tai pas jį daugiausia dirba moterys ir jaunos merginos, dauguma iš jų mokinės.

Pakapas.

(Daugiau Vietos Žinių 5 pusl.)

REIKALAVIMAI

REIKALINGA senyva moteriškė prie namų darbo ir prižiūrėjimo 10 metų vaiko. Delei atlyginimo ir darbo sąlygų asmeniškai susitarsime. Jurgis Kundrota, 216 McKee St., Floral Park, Long Island.

(244-249)

Nebrangus Vaistas Apsaugojo Vyrui Darbą

"Mano vyras kankinosi su neapsakomu skausmu kojose ir jų ištinimu. Jis jau negalėjo dirbti. Daktarai patarė eiti į ligoninę operacijai. Tuomet aš nutariau išbandyti Inkaro Pain-Expellerį ir ištrynus sutinusias vietas tris kartus į dieną, tuojaus sutinimas pranyko ir mano vyras galėjo eiti darban. Pain-Expelleris jį išgydė."

A. S.

Manchester, Conn.

PAIN-EXPELLER

Dr. M. Maisel, Specialistas

Vyrų ir moterų ligų, ūmias ir chroniškas kraujo ir odos ligas, gydau įčirškimu; kraujo ir pūslės analizai

107 E. 17th STREET

Near 4th Ave. (Union Square)

Val.: 10-1, 4-8, Nedėliom: 10-12

Už Pilną Egzaminaciją $2

5th AVE. THEATRE, Broadway ir 28th Street

Tik 4 Dienos: Šiandien, Utarninke, Seredoj ir Ketverge

Dienomis bus rodomas nuo 9:30 a. m. iki 11 p. m. Puikiausia Amkino produkcijos Sovietų kalbinė filma "Revoliucionieriaus Atsiminimai". Įžanga nuo 9:30 iki pietų 15c, po pietų iki 11 val vakare 25c.

Telefonas: Stagg 2-9105

DR. A. PETRIKA

PETRICK

221 S. 4th St., Brooklyn, N.Y.

X-SPINDULIŲ DIAGNOZA

GAZO ANESTETIKA

VALANDOS:

Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare. Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

VOKIETYS SPECIALISTAS

Kraujo, odos, šlapinimos ir gimdymo organų

DR. M. FILURIN

215 E. 12th St.

Tarp 2nd ir 3rd Aves

NEW YORKE

Valandos nuo 10 iki 1

Nuo 4 iki 8

Nedėliom nuo 10 iki 2

Odos ligos gydomos su X-ray ir patinusias gyslas įčirškinimais

JŪSŲ KŪNE MAŽAI TĖRA SEKRETŲ NUO X-RAY

Šiais sunkiais laikais daugelis jaučiasi neišgalę matyt daktaro. Dr. G. M. O'Malley 44 E. 63rd St. (tarpe Park ir Madison), per daugelį metų praktikavęsis New Yorke siūlo pilną išegzaminavimą įimant ir X-Ray tiktai už VIENĄ DOLERĮ laike šio mėnesio. Jeigu jūs jaučiatės sergančiais per ilgoką laiką ir nematote kad bent kas būtų jums gelbėję, matykite Dr. O'Malley šią savaitę. Jis turi vieną iš geriausių X-Ray įtaisų mieste. Valandos: nuo 10-4 kasdien. Vakarais—panedėliais, seredom, ketvergais ir subatom nuo 6-8. Sekmadieniais sulig sutarties. Eidami atsineškite šį skelbimą.

NAMŲ SAVININKAMS GERIAUSIA PROGA

Norintieji budavotis namus, ar turintieji namus ir esant reikalui taisyti: perbudavoti frontus, padauginti ar pertvarkyti kambarius, sudėti naujus langus arba laiptus (skadus), norint pleisteriuoti ir maliavoti, matykite:

JUOZĄ MICKŪNĄ

56 Stagg St., Apt. 26 Brooklyn, N.Y., arba pasiklauskit "Laisvės" ofise

Stato Naujus Mūrinius ir Medinius Namus, Puikiausios Architektūros

Tai geriausias meisteris tarpe lietuvių. Kuriems tik Mickūnas yra naujus namus budavojęs, taisęs senus, pleisteriavęs, ar maliavojęs, visi jį rekomenduos, kaipo gerą ir už pigiai patarnaujantį budavotoją

GEORGE NOBILETTI

Pianistas ir Mokytojas, Mokytojauja Nuo 1921, Autorizuotas ir Certifikuotas per NEW YORK UNIVERSITY

Kaipo Piano Mokytojas Pradės Eiti Muzikos Mokinimo Pareigas po Rugsėjo (Sept.) 15-tos

Lekcijas Duoda Savo Studijose ir Mokinių Namuose

Jam pagelbsti Miss Ruth Antpusat

STUDIJŲ ANTRAŠAI

1763 Cropsey Avenue

Tel. Bensonhurst 6-6631

929 Broadway

Tel. Pulasky 5-1538

981 Broadway

Brooklyn, N. Y.

Tel. Jefferson 3-6993

LORIMER RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA

Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium

SYKĮ ATSILANKĘ PERSITIKRINSIT

Pabandykite!

SAVININKAI MARČIUKAI

417 Lorimer Street, "Laisvės" Name

BROOKLYN, N. Y.

MOT. LAUKUS, Fotografas

214 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 6-4614

Geriausia Studija Brooklyne.

Ateikit Persitikrint.

KRAUJO SPECIALISTAS

Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos.

Padarau ištyrimą kraujo ir šlapumo.

DR. MEER

156 W. 44th St., Room 202

New York, N. Y.

Valandos Priėmimo:

Ryte nuo 10 iki 1, Po pietų nuo 3 iki 9 val. vakare

Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų

Telefonas Lackwanna 4-2180

KOJŲ LIGOS

Garankščiuotos kraujagyslės, skaudūs kojų ir kulnelių sutinimai iš priežasties kraujagyslių įdegimo, kojų nuvargimas ir "sunkumas", reumatiški kojų skaudėjimai, kojų pūliuojanti skauduliai, niežtinčios kojų ekzymos—visi šie nesveikumai dabar yra gydomi naujausiais vokiškais būdais be operacijų.

Vokietys specialistas New Yorke aprubežiuoja savo praktiką vien tik gydymui kojų ligų: Dr. Otto Meyer, 208 West 54th St.; jo ofiso valandos yra kasdien (apart nedėldienių) nuo 2 iki 6

Telephone, Evergreen 6-5310

J. GARŠVA

Graborius

UNDERTAKER

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.

231 Bedford Avenue

BROOKLYN, N. Y.

JONAS STOKES

Fotografas

Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją naujon vieton, po numeriu 512 Marion St., kamp. Broadway, Chauncey Street stotis Brooklyn, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuopuikiausiai.

JONAS STOKES

512 Marion St., kampas Broadway

BROOKLYN, N. Y.

Tel. Dickens 2-1182

Telephone, Stagg 2-4409

A. RADZEVIČIUS

GRABORIUS

(UNDERTAKER)

402 Metropolitan Avenue

(Arti Marcy Avenue)

BROOKLYN, N. Y.

SKAITYKIT, PLATINKIT "LAISVĘ."

NOTARY PUBLIC

TEL. STAGG 2-5043

MATHEW P. BALLAS INC.

(BIELAUSKAS)

GRABORIUS

UNDERTAKERS AND EMBALMERS

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM Į KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKĄ PIRMAJAI PAGALBAI AMBULANSINĮ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĘ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERĮ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIŪRĖTI. DUODAM GRAŽIĄ VIETĄ SAVO MYLIMUOSIUS PAŠARVOTI DOVANAI.

VISAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.

MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ. MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

DĖKAVOJU PACIENTAMS

Aš dėkavoju visiems draugams už jų kreipimasi prie manęs del mano profesijos patarnavimo jų sveikatai praeityje ir aš pasižadu taip pat ateityje patarnauti jiems savo profesijos srityje, kaip aš tarnavau per 28 metus.

DR H. MENDLOWITZ

2220 AVENUE J BROOKLYN, N. Y.

Valandos: nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare

Telefonas, Midwood 8-6261